

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS-KETVIRTADIENIS – TUESDAY-THURSDAY, MAY – GEGUŽĖS 30, 2013 • Vol. CIV Nr. 63 – 64

Kaina 1.50 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 05-29-2013

Užupiečiai džiaugsmingai sutiko Lietuvos ir Estijos prezidentus.

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Lietuvoje viešėjo Estijos prezidentas

Vilnius (ELTA) – Prezidentės Dalios Grybauskaitės kvietimu Lietuvoje gegužės 27–29 d. apsilankęs Estijos prezidentas Toomas Hendrik Ilves teigė, jog kartu su juo atvažiavo didžiausia iš visų ankstesnių jo vizitų verslininkų delegacija. Prezidento teigimu, tai rodo Estijos verslininkų susidomėjimą Lietuvos rinka.

T. H. Ilves nuomone, ekonominis bendradarbiavimas tarp regiono valstybių yra gyvybiškai svarbus norint išlaikyti tiek politinį, tiek ekonomikos stabilumą.

„Kai mes įveikėme ekonominę krizę ir gana sėkmingai kylame aukštyn, vienas iš svarbiausių būdų užtikrinti ekonomikos augimą yra tarpusavio investicijos. Kaip partnerės NATO ir Europos Sąjungoje (ES) mes laikomės taisyklių. O kai laikomės taisyklių, nepakliūname į tokias bėdas, į kurias pakliuvo kitos šalys“, – pabrėžė Estijos prezidentas. – 2 psl.

Dalia Grybauskaitė ir Toomas Hendrik Ilves.

Džojos Barysaitės (ELTA) nuotr.

ŠIAME NUMERYJE:

Amerikos lietuvių tautinės sąjungos suvažiavimas – 4 psl.

Tautinis atgimimas, krikščionybė ir lietuviai protestantai – 9 psl.

DRAUGAS

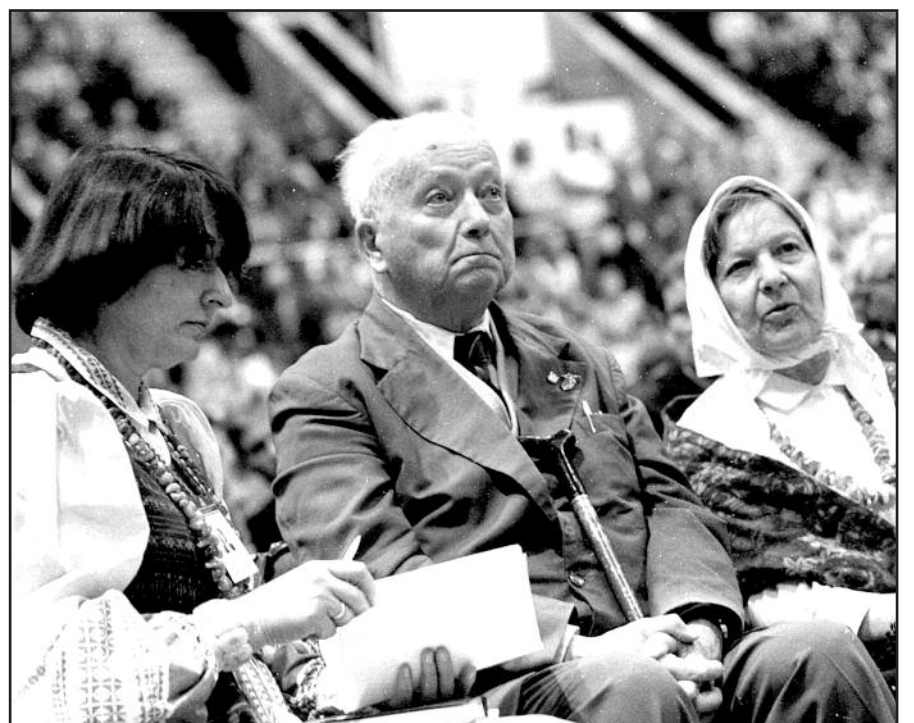
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Prisimintas Kauno garbės pilietis V. Landsbergis-Žemkalnis

Kaunas (ELTA) – Gegužės 28 d. Kaune surengtas Nepriklausomybės kovų savanorio, Kauno miesto garbės piliečio, inžinieriaus bei architekto Vytauto Landsbergio-Žemkalnio gimimo 120-ųjų ir mirties 20-ųjų metų minėjimas.

V. Landsbergis-Žemkalnis – iškili asmenybė, jo nuopelnai Lietuvai ir Kaunui be galo dideli. Jis – savanoris kovų už laisvę dalyvis, inžinierius, architektas. Patys gražiausi pastatai Kaune tarpukariu suprojektuoti būtent V. Landsbergio-Žemkalnio.

Prieš minėjimą Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į Dangų (Vytauto Didžiojo) bažnyčioje, buvo aukojamos Šv. Mišios. Po jų kardinolo Vincento Sladkevičiaus muziejuje vyko minėjimas, kur nuskambėjo architektės Jolitos Kančienės parengtas išsamus pranešimas apie V. Landsbergį-Žemkalnį. – 3 psl.

Vytautas Landsbergis-Žemkalnis Lietuvos persitvarkymo Sąjūdžio steigiamojo suvažiavimo metu 1988 metais.

Vladimiro Gulevičiaus (ELTA) nuotr.

Tėvo gerumas perkopia kalnus, motinos meilė perbrenda jūras. – Japonų patarlė

TELKINIAI

Chicago, IL

Amerikos lietuvių tautinės sąjungos suvažiavimas

VACLOVAS MAŽEIKA

Suvažiavimas vyko 2013 m. gegužės 18–19 dienomis Čikagoje. Pirmoji suvažiavimo diena buvo skirta Sąjungos narių posėdžiams, kurie prasidėjo 1 val. p. p. „Hilton Oak Lawn“ viešbutyje. Suvažiavimą atidarė Čikagos skyriaus pirm. Irena Dirdienė, pakviesdama sugiedoti tautos himną. Jūratė Variakojienė pakvietė pagerbti mirusius narius šiais žodžiais: „Per 63 metus tautinės minties idealistai kūrė, statė veiklai gaires, aukojo savo laiką, jėgas, idėjas, kad išlaikytų bei ugdytų lietuvišką dvasią ir tautinės kultūros vertybes, visomis išgalėmis rėmė tautos kovą už nepriklausomos valstybės atstatymą. Atlikę tautinę pareigą ir palikę didelį įnašą Sąjungos veikloje, jie iškelia į Amžinybę. Prisiminkime ir pagerbkime juos savo atsistojimu ir minutės tylą.“

Sąjungos pirmininkas Petras Buchas, pasveikinęs susirinkusius Sąjungos narius, pakvietė posėdžiui pirmininkauti vicepirm. Joną Variakojį. J. Variakojis, prieš pradėdamas posėdžio programą, pareiškė, kad suvažiavimas turėtų pagerbti Vaclovą Mažeiką, buvusį Tautinės sąjungos, Korp! Neo-Lithuania vyr. valdybos ir „Vilties“ draugijos pirmininką bei nuolatinį šių organizacijų valdybų narį, suteikiant jam Sąjungos garbės nario vardą. Suvažiavimo nariai audringais plojimais pritarė šiam pasiūlymui. V. Mažeika padėkojo už jam suteiktą garbę ir pareiškė, kad Sąjungos pirmininkas P. Buchas, jau 16 metų pirmininkaujantis Sąjungai, yra paaukojęs nepaprastai daug darbo valandų, jėgų, būdamas ne tik Tautinės Sąjungos, bet ir Tautinių namų bei Tautinio kultūros fondo valdybose ir pasiūlė jam taip pat suteikti Sąjungos garbės nario vardą. Suvažiavimas audringais plojimais pritarė šiam pasiūlymui. Tokiu būdu abu – Vaclovas Mažeika ir Petras Buchas – tapo Tautinės sąjungos garbės nariais.

Boston skyriaus pirmininkė Birutė Banaitienė kartu su Romu Veitu papasakojo apie Boston skyriaus veiklą. Skyriuje dar yra būrys narių, bet į susirinkimus ateina vos keli. Jie ruošia subatvakarius, knygų pristatymus, paskaitas. Buvo paminėti: Giedrės Kumpikaitės filmo „Wings to Remember“ rodymas, dailininkės Gemos Phillips meno darbų paroda ir kt. Taip pat prisideda prie kitų organizacijų renginių. R. Veitas pasakojo, kad pardavę Tautinius namus ir gavę nemažai pinigų, paskyrė stipendijas studentams, studijuojantiems jūrininkystę.

Čikagos skyriaus pirmininkė I. Dirdienė pranešė apie šio skyriaus veiklą. Čikagos skyrius laikomas pagrindiniu, nes čia išsikūrusi ir visos Sąjungos valdyba. Skyrius ruošdavo Kūčias, vasaros metu suorganizuodavo piknikus, kurie buvo gana populiariūs, talkindavo Sąjungos valdybai ruošiant Kovo 11-osios minėjimus bei literatūrinių konkursų apdovanojimus. Pastaruoju metu renginių sumažėjo, nes sumažėjus dalyvių skaičiui ir pakilus kainoms, renginiai pasidarė nuostolingi. Skyriaus valdyba,

ALTS valdyba ir svečiai. Iš k.: Jonas Variakojis, Irena Dirdienė, Petras Buchas, Danguolė Bartkuvienė, Algirdas Matulionis, Birutė Banaitienė, Romas Veitas, Vaclovas Mažeika ir Jūratė Variakojienė.

reikalui esant, talkininkauja kitoms organizacijoms.

Los Angeles skyriaus pranešimo nebuvo, nes skyriaus pirm. Jonas Talandis negalėjo atvykti.

Sąjungos pirm. P. Buchas padarė išsamų pranešimą apie šios Sąjungos veiklą. 2010 m. kovo 21 d. buvo suarušta grožinės literatūros konkurso šventė, tuo pačiu buvo paminėtas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dvidešimtmetis, „Dirvos“ laikraščio 95-metis ir Tautinės sąjungos 60 metų sukaktis. Po šios šventės įvyko tarybos posėdis, kuriame buvo aptarta Sąjungos veikla ir ateitis. Vicepirm. Eugenijui Bartkui mirus ir išd. Oskarui Kremeriui susirgus, valdyboje buvo likę tik trys nariai. Valdyba buvo papildyta pakviečiant Vaclovą Mažeiką (vicepirmininkas) ir Jūratę Variakojienę (išdininkė). Daug rūpesčių sukėlė knygos „Tautinės minties keliu“ leidimas. Knygą pradėjo rašyti Mečys Treinys. Jam mirus tartasi su Jonu Jasaičiu ir galutinai sutarta su Vytautu Radžiumi. Taip pat rūpėjo knygos „Lietuvos diplomatijos istorija“ antro tomo leidimas, kurią rašė Vytautas Žalys. Pagaliau antras tomas buvo išleistas 2012 m. Su Vytautu Žaliu atsiskaityta, jam pažadėta suma sumokėta. Likę pinigai paskutiniame fondo tarybos posėdyje išskirstyti ir tuo pačiu Tautinis kultūros fondas 2011 m. balandžio 6 d. mustojo veikęs.

Boston atstovas R. Veitas iškėlė klausimus apie pirmojo Lietuvos prezidento Antano Smetonos palaikų perkėlimą į Lietuvą. Jis siūlė suvažiavimo vardu nusiųsti laišką Lietuvos prezidentei, prašant prezidentūros pritarimo ir sąlygų sudarymo palaikų perkėlimui. Algirdas Matulionis paaiškino, kad pagal JAV įstatymus, jeigu likę giminės neduoda sutikimo, tai nėra jokios kalbos apie palaikų perkėlimą. Paskutinis likęs gyvas giminaitis yra prezidento Smetonos anūkas Vytautas Smetona, su kuriuo pirmiausia ir reikia kalbėtis, o gavus jo sutikimą, galima būtų ir prezidentei laišką pasiųsti.

Kalbant apie Tautinės sąjungos tolimesnę ateitį P. Buchas pareiškė, kad jis ir visa valdyba su šiuo suvažiavimu savo kadenciją užbaigia. Jis

Meninę programą atliko lietuvių liaudies muzikos ansamblis „Gabija“. Iš k.: Mindaugas, Algirdas, Genutė ir Lukas Razumai. Jūratės Variakojienės nuotr.

toliau nesutinka būti pirmininku ir siūlė Sąjungos valdybą perkelti į Boston, o B. Banaitienę rinkti Sąjungos pirmininke. B. Banaitienė griežtai atsisakė būti renkama. Buvo siūlomas R. Veitas, kuris irgi nesutiko būti renkamas. V. Mažeika aiškino, kad Sąjunga yra gyva, trys skyriai veikia ir yra reikalinga Sąjungos valdyba, reikalingas naujas Sąjungos pirmininkas. Buvo siūlomi ir kiti kandidatai, bet nė vienas suvažiavime dalyvaujančių nesutiko būti renkamas. Tokiu būdu šis klausimas buvo paliktas atviras.

Popietinis posėdis buvo skirtas „Vilties“ draugijai, kuri leidžia tautinės minties laikraštį „Dirva“. „Vilties“ draugijos pirmininkas Algirdas Matulionis pranešė, kad atsiliepimai apie laikraštį yra geri, santykiai su redaktoriumi Vytautu Radžiumi – ko-

rektiški. Gaila, kad redaktorius Vytautas Radžius dėl sveikatos negalėjo suvažiavime dalyvauti. Prenumeratorių skaičius nuolat mažėja, nes naujai atvykę lietuviai nėra linkę laikraštį prenumeruoti. Laikraščio leidimas yra nuostolingas, pašto išlaidos kaskart auga, tenka remtis tik prenumeratorių aukomis, atsitiktiniais palikimais ir atskirų asmenų stambėmis aukomis. „Vilties“ draugijos valdybą sudaro: A. Matulionis, Rūta Sakienė, dr. Stepas Matas ir Antanas Minkūnas.

Antra suvažiavimo diena sekmdienis, gegužės 19 d., buvo skirta Tautinės Sąjungos išleistas knygos „Tautinės minties keliu“ pristatymui, kuris vyko Čiurlionio galerijoje, Jau-nimo centre.

Nukelta į 15 psl.

Cook apygardos išdininkė pristatė informaciją lietuvių kalba

KARILĖ VAITKUTĖ

Gegužės 23 d. Cook apygardos išdininkės Maria Pappas įstaigoje vyko informacinių leidinių lietuvių kalba pristatymas visuomenei. Dalyvavo išdininkė Maria Pappas, Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, Balzeko lietuvių kultūros muziejaus prezidentas Stanley Balzekas, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas Saulius Kuprys, kiti lietuviškos visuomenės atstovai.

Renginio metu buvo pristatyti keturi informaciniai lankstinukai lietuvių kalba: *Naujo būsto savininko vadovas*, *Kuko apygardos (Cook County) gyventojai*, *Nuosavybės mokesčio mokėjimo vadovas*, *Skaitykite savo sąskaitą*, *Sužinokite, kur panaudojami jūsų sumokėti mokesčiai* ir *Pinigų taupymas jums*. Prie lankstinukų vertimo į lietuvių kalbą projekto prisidėjo Aušra Ažuolaitytė, Vytenis Kirvelaitis, Andrius Remeikis, Karolina Rauličkytė-Stiglich ir Agnė Rانونytė.

Cook apygardos išdininkė stengiasi, kad informacija būtų prieinama visiems Cook apygardos gyventojams. Keletas informacinių lankstinukų šiuo metu yra išversta į 22 kalbas: albanų, arabų, asirų, bulgarų, kinų, kroatų, čekų, vokiečių, graikų, italų, japonų, korėjiečių, lenkų, lietuvių, rumunų, rusų, serbų, slovakų, ispanų, tailandiečių, ukrainiečių ir urdu. Šiomis kalbomis kalbantieji gyvena Cook apskrityje. Norintieji gauti informacinius leidinukus lietuvių kalba turėtų kreiptis į išdininkės įstaigą. Jos internetinės svetainės adresas:

www.cookcountytreasurer.com.

Informacinių leidinių lietuvių kalba pristatymas Cook apygardos išdo valdytojos įstaigoje.

LR gen. konsulato Čikagoje nuotrauka

Stanley Balzekas, Jr., Cook apygardos išdininkė Maria Pappas, Pat Michalski ir LR gen. konsulas Čikagoje Marijus Gudynas.

Ritos Janz nuotr.

Lankstinukai lietuvių kalba.

Chicago, IL

Išpūdžiai iš JAV LB Marquette Park apylinkės suvažiavimo

VIDA SAKEVIČIŪTĖ

JAV Lietuvių Bendruomenės Marquette Park apylinkės valdyba sekmadienį, gegužės 19 d., sukvietė lietuvius į metinį suvažiavimą. Jis vyko Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje. Atvykę dalyviai rado patraukliai paruoštą vaisių stalą – jų laukė sumuštinukai, saldžios bandelės, lietuviškas sūris ir gėrimai.

Nepaisant to, kad tą pačią popietę Čikagoje vyko daugiau renginių – ALT sąjungos knygos pristatymas, „Dainavos“ koncertas, Vyčių susirinkimas, o dar malonus pavasarinis oras traukė į gamtą, – susirinko nemažai žmonių.

JAV Lietuvių Bendruomenės Marquette Park apylinkė – dar nauja. Ji suburia Čikagos pietvakarių bei artimųjų priemiesčių lietuvius.

Suvažiavimą atidarė apylinkės pirmininkė Aušrelė Sakalaitė. Savo veiklos pranešime pirmininkė kalbėjo, kad pereitą rudenį dalyvavo JAV LB Tarybos metiniame suvažiavime Atlanta mieste. Tuomet ji pristatė apylinkės veiklą ir pakvietė kitas LB apylinkes aplankyti Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapiją ir pasigrožėti ypatinga, nuostabią gražia parapijos bažnyčia. Malonu, kad pirmininkė skleidžia gerą žodį – ne tik apie mūsų

Aušrelė Sakalaitė.

veiklą, bet ir apie tai, kas mes esame, kas mums svarbu.

Valdybos nariams pristatė protokolą ir veiklos bei finansinius pranešimus, aptarėme rūpimus klausimus. O rūpi ALVUD'o (didžiulis daugiabutis namas arti parapijos) pastatas ir jo likimas. Žmonės pasigenda „Seklyčios“ – svarstėme, ar būtų galima, kad ten veiktų bent valgykla? Kalbėta ir apie radijo valandėlę – kokios būtų galimybės ją atnaujinti? Tiesioginių atsakymų, žinoma, nebuvo, bet apylinkės pirmininkė pažadėjo

pasidomėti šiais klausimais.

Remiantis suvažiavime perskaitytu protokolu, pereitais metais taip pat buvo iškelti klausimai dėl „Seklyčios“ ir radijo valandėlės. Jie vis dar rūpi, bet vis dar neišspręsti. Gal apylinkė per maža viena šiuos klausimus išspręsti? Gal reikia pasitarti su kitomis organizacijomis, ar suburti komitetą tuos klausimus ištirti?

Iškilo klausimas ir dėl apylinkės veiklos, ko norėtų jos nariai – galbūt kokių kultūrinių renginių, paskaitų,

iškylų. Buvo pasiūlyta veikla, dabar laukiama atsiliepiimų.

Iškeltas klausimas ir apie apylinkės narių skaičių. Pirmininkė priminė, kad kiekvienas lietuvis, sulaukęs 18 metų, gali priklausyti Bendruomenei. Tik kaip sudominti jaunimą?

Žmonėms reikia sueiti ir pasitarti rūpimais klausimais, reikia susiburti. Bekalbant gimsta daugiau sumanymų, o pasitarus, kartais ir surandami atsakymai į rūpimus klausimus.

Gegužės 18 d. LR prezidentė Dalia Grybauskaitė apsilankė Kristijono Donelaičiaus mokykloje Washington, DC. Visų lietuvių vardu JAV LB Krašto valdybos visuomeninių reikalų tarybos pirm. Danelė Vidutienė prezidentei prisiminimui įteikė JAV LB išleistą Algio Luko knygą „Lietuvių kultūrinis paveldas Amerikoje“.

Džojos Barysaitės nuotr.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Popietė su geriausiais krepšininkais

**PRIT. SK. GYTIS
KAVALIAUSKAS**

Š. m. balandžio 13 d. naujoje „Barclays Center Arena“, Brooklyn, NY vyko svarbiausias visos Amerikos jaunimo krepšinio turnyras – „The Jordan Brand Classic“. Šiame turnyre dalyvavo geriausi gimnazijų krepšininkai iš Amerikos ir Europos, kurie žais aukščiausioje universitetų lygoje. Stebėti jaunuosius talentingus krepšininkus į varžybas atvyko įvairių NBA, Europos gimnazijų bei komandų žvalgai (scouts). Tarp žiūrovų – buvęs Lietuvos rinktinės krepšininkas, krepšinio legenda Artūras Karnišovas. Jis dabar yra „Rockets“ Director of Scouting. Kai žaidė Europos ir Amerikos krepšininkai, varžybas jis stebėjo atstovaudamas savo klubui – Houston „Rockets“.

Kiti ypatingi turnyro svečiai buvo iš aukščiausios krepšinio lygos (NBA): Carmelo Anthony, J. R. Smith, Amare Stoudamire ir ne Spike Lee. Bet didžiausia tos dienos žvaigždė buvo dainininkas Drake, kuris po varžybų surengė savo pasirodymą.

Kadangi tai buvo Jordan vardo turnyras, paskutinėse varžybose, kuriose grūmėsi geriausi Amerikos krepšininkai, pasirodė Michael Jordan. Šios varžybos man buvo labai svarbios, nes vienas iš komandos trenerių, atstovaujantis EAST komandą, buvo mano geras draugas Mark Taylor. Jis – St. Benedicts Prep. pagrindinis treneris. Toje mokykloje žaidė

dar vienas gerai NCAA ir Lietuvos krepšinio pasaulyje pažįstamas žaidėjas – Gilvydas Biruta. Jis dabar atstovauja University of Rhode Island. Prieš keletą metų Gilvydas Biruta, su savo komandos draugu Aaron Brown, taip pat dalyvavo „The Jordan Brand Classic“ turnyre.

Kova buvo įtempta. Komandos žaidė taškas į tašką, bet galų gale laimėjo WEST komanda rezultatu: 102:98.

Po varžybų į sceną pakilo Drake, jis padėkojo visiems žaidėjams už gausiai „Barclays Center“ aikštelėje išlietą prakaitą ir už gerai surengtą turnyrą. O tada – smagiai klausėmės jo naujausiu „hitu“.

Po varžybų buvo smagu pasimatyti su gerais draugais Artūru Karnišovu ir Mark Taylor, aptarti varžybų akimirkas bei krepšinio žaidimą. Man buvo didelė garbė dalyvauti tokiam dideliame, nuostabiame renginyje – ypač kai gali pamatyti NBA ateities laiptais kylančius žaidėjus.

„Tauro-Neringos“ tunto New York prit. sk. Gytis Kavaliauskas (deš.) su Artūru Karnišovu.

Visi jūrų, žemės ir oro skautai kviečiami dalyvauti jūrų skautų-budžių buriavimo sueigose

Skautai ir jų tėveliai išmoks tvarkyti ir buriuoti vienstiebių „Pearson Commander 26“ burlaivį „Baltija“.

Skautai įsigys LSB (Lietuvių skautų brolijos) buriavimo specialybę bei BSA (Boy Scouts of America) „Small Boat Sailing“ nuopelnų ženklelį – merit badge. \$75 registracijos mokestis padengia burlaivio naudojimo išlaidas.

Renkamės Burnham uoste (tarp Soldier Field ir McCormick Place)

- šeštadienį, birželio 1, 11–2 val. p. p. (gali tęstis ilgiau)
- sekmadienį, birželio 9, 11–2 val. p. p. (gali tęstis ilgiau)
- šeštadienį, birželio 15, 11–2 val. p. p. (gali tęstis ilgiau)
- šeštadienį, birželio 22, 11–2 val. p. p. (gali tęstis ilgiau)
- šeštadienį, birželio 29, 11–2 val. p. p. (gali tęstis ilgiau)

Registracija: j.b. Vilius Dundzila, 773-593-7500, dundzila@yahoo.com.

SPARNAMS PRISIMINTI

DR. VIKTORAS STANKUS

Gegužės 19 d. Cleveland Lietuvių namų „Gintaro“ restorano patalpose Akademiniškas skautų sąjūdis visuomenei pristatė dokumentinį filmą „Wings To Remember“. Gausiai susirinkę žiūrovai sutiko jį labai teigiamai.

Filmuotame Čekijos Respublikoje, Lietuvoje bei JAV, filme taip pat matome prieškarines Lietuvos bei sovietų ir nacių okupacijos laikų archyvinės nuotraukas ir vaizdinę medžiagą. Jo režisierė, scenarijaus autorė ir pasakotoja (kartu su Dariumi Sužiedėliu) – dr. Giedrė Kumpikaitė, o filmo herojus – jos tėvelis Julius Kumpikevičius (Kumpikas). Dr. Giedrė anksčiau priklausė Korp! Neo-Lithuania, dirbo JAV Lietuvių Bendruomenės valdybose, dabar dalyvauja lietuviškoje New York veikloje.

Julius Kumpikevičius (Kumpikas) būdamas jaunuoliu darbavosi sklandytuvų gamykloje Mažeikiuose, sklandydavo nuo Nidos kopų. Jis dirbo aviacijos mechaniku Kauno Aleksoto aerouosto (tuo metu taip vadinau) Lietuvos Aviacijos klube. Paskirtas į LR atstovybę Prahoje dirbti vairuotoju, J. Kumpikevičius nusprendė mokytis skraidyti lėktuvu. Išlaikęs lakūno egzaminus, 1934 m. liepos 1 d. J. Kumpikevičius pasiryžo iš Prahos per Vokietiją nuskristi į Kauną, taip pagerbti drąsų Dariaus ir Girėno užmojų.

Skrydis vyko su nuotykiomis. Dėl blogų oro sąlygų ir įvairių techninių nesklandumų priverstas nusileisti Vokietijoje, J. Kumpikevičius turėjo įrodyti naciams, kad nesąs šnipas. Kelionė toliau tęsėsi per Dancigą, Karaliaučių, o artėjant link Kauno Aleksoto oro uosto, kur jo pasitikti susirinko žmonių minia, beveik pasikar-tojo Dariaus ir Girėno tragedija – lėktuvas ore apsvirtė, o J. Kumpikevičius paskutinę minutę vos spėjo jį suvaldyti ir gražinti į reikiamą padėtį.

Dr. G. Kumpikaitė pasakojo, kad grįžęs į Lietuvą, jos tėvelis Šaulių Sąjungoje įsteigė aviacijos skyrių. Šiandien Mažeikių oro uostas pavadintas J. Kumpikevičiaus vardu.

Nuotraukoje – kadras iš filmo. Drąsus lakūnas Julius Kumpikevičius.

Pirmoje eilėje iš k.: skautininkės Daiva Orentienė, Laura Lauciūtė, Janina Čikotienė, Irena Jankauskienė, j.ps. Aldona Petraitiene, Meilė Mickienė, Audronė Pakštienė, Aldona Kindurienė, vyr. skautė Joana Buivienė. Antroje eilėje: skautininkai Audrius Kirvelaitis, Tomas Skučas, Paulius Lukas, Tomas Dundzila, Paulius Mickus. Už jų – draugovės nariai. Algio Luko nuotr.

Sesė Aldona tapo jūrų paskautininkė

Washington „Rambynų“ vietininkija sukvieta lietuvių bendruomenę į Kaziuko mugę ir pagerbė sesę Aldoną Bobelytę-Petraitiene, „Mindaugo ir Pušyno“ draugovės draugininkę. Sesė Aldona nuo vaikystės yra jūrų skautė, o nuo 2010 m. eina draugininkės pareigas. Sesė Aldona stovyklavo Rako stovykloje ir penkmetinėse Jubiliejinėse bei Tautinėse stovyklose. Augdama skautiškoje aplinkoje, ji tapo Gintarė. Vėliau ištekojo už skauto vyčio Tolando ir susilaukė keturių vaikų: Renatos (jūrų skautė), Antano (oro skautas), Viktorijos (ūdrytė) ir Jurgio (giliukas).

Lietuvių skautų sąjungos pirmą patvirtintą siūlymą suteikti Aldonai jūrų paskautininkės laipsnį. Iškilmingą įžodį vedė v.s. Meilė Mickienė. Pagal jūrų skaučių tradicijas žalias kaklaraštis buvo įmerkta į kriauklę su Baltijos jūros vandeniu, tada užrištas ant naujos skautininkės kaklo. Po iškilnių vyko sveikinimai ir toliau tęsėsi Kaziuko mugė.

„DRAUGO“ LIETUVIUKAI

Redaktorė Laima Apanavičienė • El. paštas: laimaa@hotmail.com

Sveikiname visus, baigusius JAV lituanistines mokyklas

Baigėsi mokslo metai
Maironio lituanistinėje
mokykloje, Lemont, IL

Klounas Vytautas Vizgirda su jaunaisiais maironiečiais.

Nuskambėjo paskutinis šių mokslo metų skambutis Maironio lituanistinėje mokykloje, Lemont, IL. Mokykla šiais metais išlydėjo 29 abiturientus, 41 šeštokėlis ateinančiais mokslo metais pravers aukštesniosios mokyklos duris.

Paskutinę mokslo metų dieną pačius mažiausius iš balionų padarytomis figūrėlėmis stebino klounas Vytautas Vizgirda. Nepamiršo jis ir mokytojų – juos linksmo dalindamas „obuoliukus“. Nuotraukose – Maironio lituanistinės mokyklos mokslo metų užbaigimo akimirkos.

Linkime visiems geros, linksmos, įspūdžių pilnos vasaros! Iki pasimatymo ru-
denį.
Maironio lituanistinės m-l-os administracija

Svečiuose – „Misija Sibiras'12“ dalyvė

Balandžio pabaigoje Čikagos lituanistinės mokyklos mokiniai sulaukė viešnios iš Lietuvos. Beveik mūsų mokinukų bendraamžė Eglė Česnakavičiūtė, „Misija Sibiras 12“ dalyvė mūsų mokiniams vedė dar vieną nuostabią istorijos pamoką. Ji pristatė šį jaunimui gerai žinomą projektą, parodė nuotraukas, bendravo su mokiniais ir mokytojais. Esame dėkingi gerbiamai Ritonei Rudaitienei, prisidėjusiai prie šio susitikimo suorganizavimo. Įspūdžiai iš pirmų lūpų, asmeninis prisilietimas prie tų vietų, apie kurias skaitėme Rūtos Šepetys knygoje „Tarp pilkų debesų“ ir apie kurias pasakojo pernykštė paroda Balzeko muziejuje, neįkainojami. Džiaugiamės, kad galėjome susipažinti su tikra Lietuvos patriote, jauna lietuvaitė Egle – pavyzdžiu visiems – mažiems ir dideliems.

Nuotraukoje: Eglė Česnakavičiūtė su Čikagos lituanistinės mokyklos mokiniais ir mokytojais.
Audronės Sidaugienės nuotr.

Kalbos ir knygos šventė

Gegužės 21 d. sukako 450 metų nuo pirmosios lietuviškos knygos autoriaus, evangelikų liuteronų kunigo, giesmių kūrėjo ir vertėjo Martyno Mažvydo mirties. M. Mažvydo „Katekizmas“ – tai pirmasis spausdintas kreipimasis į lietuvių gimtąją kalbą. Jis mums artimas, nes mūsų mokykla yra Ragainės (Neman), kur M. Mažvydas gyveno 14 metų, rajone. Tą dieną mokyklos bibliotekoje su lietuvių kalbos ir etnokultūros mokiniais šventėme kalbos ir knygos dieną.

Mokyklos kraštotyros muziejui paruošėme ap-

lankalą apie M. Mažvydo gyvenimą, literatūrinę veiklą, straipsnių ir knygų apie autorių bibliografiją.

Mokiniai deklamavo eilėraščius apie Lietuvą, kalbą, knygą, padainavo lietuviškų dainų, žaidė žaidimus. Šventėje dalyvavo mokyklos direktorius Jurijus Uzercovas, bibliotekos vedėja Margarita Tamošaitytė-Rotar, armėnų bendruomenės atstovė Ruzana Aleksanian. Apibendrinome fakultatyvo darbą per šiuos mokslo metus. Mokyklos direktorius pasidžiaugė, kad mokiniai mokosi lietuvių kalbos, lin-

kėjo sėkmės ir siekti gerų rezultatų.

Mokiniai gavo dovanėlių: lietuviškų knygų ir žurnalų, rašiklių, pieštukų, flomasterių, užrašų knygelėlių ir kitų suvenyrų, lietuviškų saldumynų. Už šias dovanėles dėkojame Mažosios Lietuvos lietuvių draugijai Čikagoje, prof. Vytautui Landsbergiui ir jo patarėjai Daivai Laurėnienei.

Nuotraukose: Kalbos ir knygos šventės Uļjano vidurinėje mokykloje akimirkos.

Emilijos Algaudės Bukontienės tekstas ir nuotraukos

Loreta Janulevičiūtė ir Algirdas Motuza.

„Saulutė“ kviečia į nuotaikingą labdaros koncertą

Algirdas Motuza – kompozitorius, dainininkas. Jo kūrybinėje kraitėje – ke-
li šimtai kūrinių. Lietuvoje Algirdas
žinomas kaip koncertuojantis dainininkas,
padovanojęs Lietuvos klausytojams šimtus
koncertų, kas metais paruošdamas vis po
naują programą. Daugiau nei dešimt metų
bendradarbiavo su Lietuvos radijo ir televi-
zijos orkestru. Šiam orkestrui yra parašęs
nemažą pluoštą muzikos. Jo sukurtos dai-
nos dažnai skamba daugelyje radijo bei te-
levizijų stotyse. Gerai žinomos jo dainos
„Palaimink, Dieve, mus“, „Sugrįžau“, „Že-
maitija“, kūriniai, skirti tėvui ir mamai. Lie-
tuvos muzikų sąjunga yra išleidusi Algirdo
septynis dainynus. Juose – dainos, romansai
suaugusiems ir vaikams. Ant jo stalo ins-
trumentinės muzikos knyga „Dešimt minties
akimirkų“ – tai gana sudėtingi kūriniai for-
tepijonui. Algirdas yra įrašęs devynias soli-
nes kompaktines plokšteles. Praėjusiais me-
tais kompozitorius kartu su talentinga mu-
zike Loreta Janulevičiūtė išleido naują due-
tinės muzikos plokštelę „Aš myliu“. Bai-
giama įrašyti antra šio klausytojų pamėgto
dueto kompaktinė plokštelė „Jei tavęs ne-
būtų“. Algirdas ir Loreta JAV yra surengę
ne vieną koncertą. Jų lyrinės dainos mal-
nino ir džiugino klausytojų širdis. Rudenį su
nauja programa „Jei Tavęs nebūtų“ daini-
ninkai ruošiasi koncertinei kelionei po
Ameriką.

Algirdas dešimt metų gyvena gražiame
Palos Park. Čia jis įkūrė privačią įrašų stu-
diją, kurioje sėkmingai dirba. Pagal užsa-
kymus rašo ir orkestruoja dainas bei ins-
trumentinius kūrinius, įrašinėja kompakti-
nes plokšteles. Algirdas sako, kad jam labai
malonu dirbti su profesionalais, jie visada
žino, ko nori ir kaip turi skambėti jų kūri-
nys. Jau antri metai Algirdas dirba muzikos
mokytoju Maironio lituanistinėje mokyk-
loje, Lemont. Yra šios mokyklos dainuojan-
čiam jaunimui parašęs solinių ir chorinių
dainų. Jo sukurta daina „Žeme mūsų gim-
toji“ skambėjo abiturientų išleistuvių dieną.
„Saulutės“ organizuojamame labdaros
koncerte, klausytojai be jau gerai žinomų
dainų išgirs ir naujų. Jų melodijos vedžios
širdis meilės labirintais, primins gražius
Lietuvos vaizdus. Kaip rašo Algirdas vie-
noje dainoje:

*Virš žydinčio šilo,
Į dangų pakilo
Melodija ryto šviesi.
Ji palietė saulę ir saulę sušilo
Jos dieviškame skambes.*

Loreta Janulevičiūtė Lietuvoje buvo ži-
noma kaip talentinga pedagogė. Ji ilgus me-

tus dirbo Kauno miesto muzikos mokykloje
„Varpelis“, vadovavo jaunesnio amžiaus
berniukų chorui, mokė juos dainavimo, vė-
liau įkūrė privačią estrados studijos „Tu ir
Aš“. Loretai persikėlus į JAV, pedagoginis
darbas nenutrūko, ji oficialiai įregistravo
studiją tuo pačiu „Tu ir Aš“ pavadinimu Il-
nois valstijoje. Dirbant įdėta daug kūrybinio
darbo, daug mokinukų su gilesniu muzikos
supratimu išleista į gyvenimą. Kai kurie jos
auklėtiniai tęsia muzikų kelią. Loreta nuo
mažens buvo apsupta muzikos, jos tėvelis
giedojo bažnyčiose ir kaip choristas, ir kaip
solistas. Loreta nuo septynerių metų mō-
kėsi griežti smuiku, vėliau perėjo į dirigā-
vimą.

Neramus būdas neleido dirbti vienoje
sirtyje, ji išbandė save kompozicijoje ir ten
įtvirtino save kaip kūrėja. Parašė daug gra-
žių dainų vaikams ir suaugusiems. Jos su-
kurta ir pačios atliekama „Malda“ kiek-
vieną kartą jaudina iki ašarų. Dainą „Jei ta-
vęs nebūtų“ įrašė kartu su kompozitoriumi
A. Motuza, dainą „Tėvui“ paskyrė savo mie-
lam tėveliui Bronislovui Janulevičiui. Lo-
reta rašo ne vien dainas, jos instrumentinis
kūrinys „Į šviesą“ skamba švelniai ir jaudi-
nanti. Kaip sako muzikos mylėtojas kun.
Jaunius Kelpšas, šis kūrinys turėtų skambėti
sutuoktusių proga. Gražiai išplėta
tema verčia mąstyti ir žavėtis garsų švel-
numu. Loretos mintyse – daug naujų projek-
tų. Ji žavisi gyvenimu, kuriame surado save.
Įrašai ir koncertai su Algirdu, atskleidė
naują muzikos užuolaidą. Loreta džiaugiasi
kiekvieną įrašytu kūrinėliu kaip savo gim-
imu. Anot kompozitoriaus A. Motuzos, Lo-
reta savo gabumais lenkia ne vieną muziką,
ji dainuoja širdimi, rašo širdimi ir gyvena
muzika. Tokie pagyrimo žodžiai Loretai ne-
patinka, ji nori likti kukli, nori gyventi mu-
zika.

Loreta su pasididžiavimu kalba ir apie
savo du sūnus Tomą ir Liną Umbrasus, ku-
rie savo sugebėjimais sparčiai vežasi mamą.
Abu jie sėkmingai vaidina teatro sambūrio
„Žaltvykslė“ spektakliuose.

Loretos *credo*: Gyventi gražioje meilėje
po laisvu dangum, būti nuo nieko neprikla-
soma, profesionaliai kurti muziką iš fantas-
tinių gamtos garsų bei dieviškojo grožio.

Nuotaikingas Algirdo Motuzos ir Lore-
tos Janulevičiūtės labdaros koncertas „La-
bas, vasarėlė“ vyks sekmadienį, birželio 30
d., 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro di-
džiojoje salėje, Lemont. Visus maloniai kvie-
čia šio koncerto organizatoriai – Lietuvos
vaikų globos būrelis „Saulutė“.

„Saulutės“ info

Lucas Cranach Vyresnysis „Madona su Kūdikiu po obelimi“.
Lietuvos dailės muziejaus archyvo nuotr.

Į Vilnių atkeliavo garsusis Lucas Cranach paveikslas

Vilniaus paveikslų galerijoje birželio 4 dieną atida-
roma vieno paveikslų paroda – visuomenei bus prista-
tomas vokiečių dailininko Lucas Cranach Vyresniojo
(1472–1553) tapybos pažiba „Madona su Kūdikiu po obelimi“
iš Ermitažo muziejaus Sankt Peterburg rinkinių. „Madona
su Kūdikiu po obelimi“ yra vienas vertingiausių Ermitažo
muziejaus Vakarų Europos tapybos rinkinio eksponatų,
Renesanso epochos genijaus L. Cranach Vyresniojo kūrinys,
sukurtas brandžiojo dailininko kūrybos laikotarpiu, patrau-
kiantis dėmesį menine kokybe, atlikimo meistriškumu, dau-
giaprasme simbolika. Pasak muziejininkų, vieno paveikslų
paroda turi didelių privalumų – leidžia žiūrovams ilgiau
sustoti ir išsigilinti į genialų kūrinį, apžvelgti ne tik jo vi-
sumą, bet ir pastebėti smulkias, bet reikšmingas detales.

L. Cranach dailės išmoko iš savo tėvo. Iš pradžių jo pa-
vardė skambėjo kitaip, vėliau dailininkas pasivadino savo
gimtinės Cranach vardu. Jaunystėje Dunojaus slėniu nu-
keliavo į Vieną, kur praleido pirmuosius XVI a. metus, savo
dailės stiliumi sekdamas Albrecht Durer. Nuo 1505 m. gyveno
Wittenberg, tarnavo karaliai Frydrychui Išmintingajam,
tapė Saksonijos didikų portretus, bičiuliausosi su reformaci-
jos pradininku Martin Luther, sukūrė daug jo portretų. Nors
Lucas Cranach perėjo į liuteronų tikėjimą, jis ir toliau kūrė
Švč. Mergelės Marijos ir šventųjų paveikslus remdamasis
tradicine ikonografija.

Abu L. Cranach sūnūs taip pat tapo dailininkais. L. Cra-
nach Vyresnysis mirė Weimar, sulaukęs 81-erių ir palikęs
daugiau kaip 400 dailės darbų. Po tėvo mirties Lucas Cranach
Jaunesnysis perėmė dirbtuvę ir tęsė tėvo kūrybą.

L. Cranach Vyresniojo darbų turi garsūs Europos ir
Amerikos muziejai, nemažai darbų saugoma Lenkijos ir Ru-
sijos muziejuose, išlikę dailininko kūrinių ir kai kuriose Vo-
kietijos, Lenkijos bažnyčiose.

Į Vilnių atvežamas paveikslas iš Valstybinio Ermitažo
muziejaus Sankt Peterburg yra vienas iš gražiausių dai-
lininko vėlyvojo laikotarpio kūrinių. Jame vaizduojama po
obelimi sėdinti susimąsčiusi rusvaplaukė Švč. Mergelė Ma-
rija, abiem rankom apglėbusi nuogą Kūdikėlį Jėzų, kuris
stovi ant jos kelių ir žvelgia į žiūrovą, vienoje rankoje laiky-
damas obuolį, kita tiesdamas duonos kriaukšlę. Tolumoje ma-
tyti ant uolos stūksanti pilaitė, dar toliau – vandens telkinys
ir uolėtos kalvos. Teigiama, kad kurdamas peizažus įkvė-
pimo dailininkas sėmėsi iš Dunojaus pakrančių kraštovaiz-
džio.

Paveikslas pasižymi meistriška kompozicija, subtilio-
mis spalvomis, kuriančiomis žėrėjimo išpūdį. Kompozicijos
iškilmingumas, sustiprintas frontalis Jėzaus kūno padė-
ties, nuteikia rimčiai ir pabrėžia simbolinę paveikslų
prasmę. Jėzus ir Marija prieš žiūrovą iškyla kaip naujasis
Adomas ir naujoji Ieva – per Ievą ir Adomą į pasaulį atėjo
nuodėmė ir mirtis, o per Mariją ir Jėzų ateina Išganymas ir
amžinasis gyvenimas. Marija sėdi po obelimi, primenančia
rojaus sodą ir pirmųjų žmonių nuodėmę.

L. Cranach Vyresniojo paveikslą „Madona su Kūdikiu po
obelimi“ Vilniaus paveikslų galerijoje bus galima pamatyti
iki rugsėjo 8 d.

ELTA

Tautinis atgimimas, krikščionybė ir lietuviai protestantai

1387 m. Jogaila Lietuvoje įvedė lenkišką krikščionybę. Jogailos sarkofagas ant jo kars-to Krokvos katedroje.

DONATAS JANUTA

Vienas lenkų kunigas 1930 metais rašė matęs šį vaizdą: *1923 m. ėjau gatve, kai vysk. Matulevičius važiavo į Aušros Vartus, o paskui jį bėgo gatvės vaikai, purvus ir akmenis svaitydami.* Tas lenkiškai vaikų aprėktas ir pravardžiuotas vyskupas Matulevičius – tai šiandien palaimintasis arkivyskupas Jurgis Matulaitis.

Krikščionybė yra Europos kultūros, mokslo, meno ir demokratijos pagrindas. Bet šis 1923 metų Vilniaus gatvės vaizdas galėtų simbolizuoti ilgametį lietuvių tautos ryšį su lenkų atnešta, ir per amžius nuo jų politikos siekių neatskiriama lenkiška krikščionybė.

Palaimintasis Arkivyskupas Matulaitis septynerius metus (1918–1925) buvo Vilniaus vyskupu. Dėl to, kad jis buvo lygus visiems, bažnytiniuose reikaluose nevykdė lenkinimo politikos, vyskupas buvo aršiai puolamas lenkų valdžios ir dvasininkijos. Lietuvos krikščionybės kelias, kuriuo šis lietuvių ūkininko sūnus pasiekė Bažnyčios palaiminimą, buvo ilgas, vingiuotas ir sunkus.

Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Algirdo sūnus Jogaila, 1387 metų vasarį, lydėdamas lenkų dvasininkų, apkrikštijo Lietuvą. Bet praėjus 200 metų po Jogailos krikšto, 1583 metais jėzuitas Jokūbas Lavinskas Lietuvos liaudyje krikščionybės pastebėjo mažai: *Šventadieniai, net per Velykas, dirbą darbus ir juokiasi iš tų, kurie švenčia, vadindami juos tinginiais. Varomi į bažnyčią neina, teisinasi neatidėliojamais darbais, o mokomi krikščionybės dalykų, juokiasi kvatodami.*

Per tuos du šimtus metų katalikų Bažnyčia Lietuvoje nepajėgė įdiegti krikščionybės. Tačiau

tuo pačiu metu, įtakingame Lietuvos luome – tarp didikų, bajorų ir dvasininkijos – lenkinimas sparčiai žengė pirmyn. Bet XVI šimtmetyje atsirado kita srovė – protestantų reformacija.

Šiandien, popiežiaus Jono Pauliaus II ekumeninėje dvasioje, galime plačiau pažvelgti į mūsų brolių ir sesių protestantų įnašą į lietuvių tautos išsilaikymą. Jeigu ne protestantizmas, ypač ne Prūsijos protestantai lietuviai, mūsų tauta galbūt būtų visiškai sulenkėjusi. XVI a. reformacija ir protestantizmas suvaidino svarbų, gal net lemtingą vaidmenį Lietuvos tautybės išlaikymui.

I. Lenkiška krikščionybė

Pagal lenkų istoriką Janą Dlugošą, Jogaila Vilniuje vykdė masinį krikštą, suvaręs žmones į būrius, ir visiems kiekvieno būrio žmonėms davęs tą patį krikščionišką vardą – pvz., viename būryje visi pakrikštyti Petro vardu, kitame būryje visi tapo Povilais, trečiame – gal Jonais ir pan. Kadangi į krikštą atvykę lenkų dvasininkai lietuvių kalbos nemokėjo (istorikas Zenonas Ivinskis juos vadino „nebyliais apaštalais”), pamokslus apie naują tikybą jie turėjo pristatyti padedant vertėjams.

Ir pačiam Jogailai teko aiškinti miniai apie pasaulio pradžią, Adomą ir Ievą bei kitus krikščionybės pagrindus. Paskui, Jogailos įsakymu, šventovėse buvo užgesinta šventoji ugnis, išverstas aukuras, o jo vietoje pastatyta Vilniaus katedra, iškirsti šventovių medžiai ir užmušti žmonių garbinami žalčiai.

Apkrikštytiems dovanojo vilnonius marškinius. Kryžiuočių ordino kronikininkai rašo, kad lietuviams tie marškiniai buvo svarbesni nei pats

krikštas. Tiesa tai ar ne, bet patį krikštą tikrai galima vadinti tikrai simboliniu – Lietuvos žmonės kaip buvo, taip ir liko pagonyms.

Žemaičiai per dvidešimt metų garbino ugnį, ažuolus, liepas, maitino savo žalčius bei kitokiais būdais bendravo su aplinkine gamta. Žemaičių krikštas užsidė, nes kilmingieji pusbroliai rado sau svarbesnių reikalų – Vytautas ir Jogaila dar kartą stojo kovon vienas prieš kitą dėl Algirdo ir Kęstučio dinastinių paveldų. Be to, Vytautas buvo dar kartą žemaičius atidavęs Kryžiuočių ordinui. Tik po „Žalgirio” pergalės galutinai juos atgavęs, 1413 metais Vytautas galėjo žemaičius krikštyti – panašiai kaip jo pusbrolis Jogaila krikštijo lietuvius, ir su panašiomis pasekmėmis.

Tarptautinėje plotmėje, nors tik simbolinis, paviršinis, krikštas Lietuvai buvo naudingas. Lietuva tapo Popiežiaus ir Europos valdovų pripažinta krikščioniška teisėta valstybe. Buvo manoma, kad Lietuvos krikštas sustabdys ir kraštą alinančius Kryžiuočių ordino karus, nors tai nepilnai išsipildė (pvz., Žalgirio mūšis). Bet pačioje valstybėje krikšto politinės, socialinės ir ekonominės pasekmės buvo dar didesnės – ir ne visiškai teigiamos.

Po krikšto reikėjo organizuoti parapijas ir statyti bažnyčias, reikėjo pasirūpinti vyskupų ir kitų dvasininkų pragyvenimu bei parapijų išlaikymu. Pašalinant senovės tikėjimą ir įvedant svetimą, Jogailai reikėjo skaitytis ir su bajorais, patenkinti juos, kad nesipriešintų. Dėl to, krikštijant Lietuvą, Jogaila padovanojo bajorams ir bažnyčiai dvarus, kaimus bei ūkius – kartu su jų gyventojais. Valstiečiai, anksčiau valdomi tik kunigaikščio, dabar tapo bajorų ir dvasininkų nuosavybe. Prie žemės prištų valstiečių Lietuvoje buvo ir anksčiau, bet baudžiavos pamatai buvo pakloti 1387 metais – su krikščionybės įvedimu.

Per pirmus 200 metų po Jogailos krikšto bažnyčių įsteigta nedaug ir krikščioniška liaudies sielovada mažai kas rūpinosi. Mokyklų dvasininkams paruošti nebuvo, tad didžiama dvasininkų buvo lenkai, negalėję susikalbėti su žmonėmis. Dvasininkais dažnai būdavo skiriami ne tik jokio mokslo nebaigę, bet net ir ne kunigai. Pvz., 1570 metais Vilniaus kapituloje iš devynių kanauninkų tik vienas buvo lietuvis, ir tik vienas – išventintas kunigu.

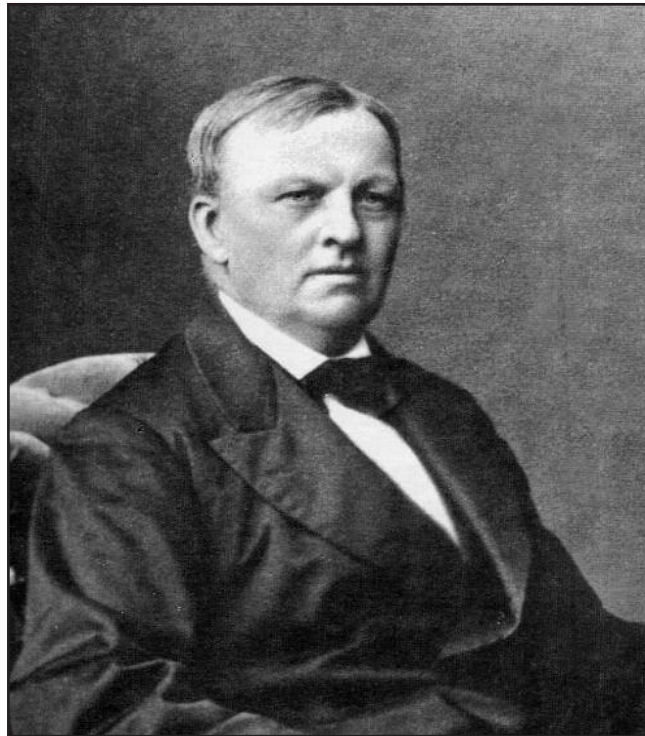
Žemaičių vyskupas Merkelis Giedraitis (1536–1609) ir kiti pastebėjo, kad 200 metų po krikšto daug kur krašte valstiečiai vis tiek neina išpažinties, nemoka poterių, nemoka nė žegnotis – *aukoja Perkūnui, gerbia žalčius, garbina ažuolus kaip šventus ir daug panašių dyvų daro.* T. y., liaudis tematydama daugumoje tik svetimus Mozūrijos ir Lenkijos kunigus, stipriai skendėjo pagonybėje.

Bažnyčiai esant tokioje skurdžioje padėtyje, Lietuvoje pasirodė protestantų reformacija.

Bus daugiau

Arkivyskupas Jurgis Matulaitis 1926 m. galutinai atskyrė Lietuvos katalikų bažnyčią nuo lenkų įtakos.

Frydrichas Kuršaitis (1806–1884) – evangelikų liuteronų kunigas, Karaliaučiaus universiteto profesorius, lietuvių kalbos seminaro vedėjas. Redagavo savaitraštį „Keleivis iš Karaliaučiaus“ (1849–1880), išleido „Lietuvių kalbos žodyną“ (1870–1883), „Lietuvių kalbos gramatiką“ (1876).

LIETUVA IR PASAULIS

Paminėtas Norilsko lagerių sukilimas

Vilnius (ELTA) – LR Seime, Parlamento galerijoje, gegužės 24 d. surengtas Norilsko lagerių sukilimo 60-ųjų metinių minėjimas ir norilskiečių suvažiavimas. Renginyje koncertavo ansamblis „Viltis“ (vadovė Gražina Kuodienė). Parlamento galerijoje eksponuojamos asmeninės norilskiečių tremties relikvijos. 1953 m. gegužės-rugpjūčio įvykiai lageriuose į istoriją įėjo Norilsko sukilimo pavadinimu. Tai buvo „dvasios sukilimas“, aukščiausias nesmurtinis pasipriešinimas GULAG'o sistemai. Pasirodė, kad politiniai kaliniai gali susivienyti, neketina būti nuolankūs ir kęsti pažeminimą. Norilsko sukilimas prasidėjo stichiškai ir ne vienu metu. Su-

kilimo priežastys – nežmoniškas ypatingojo lagerio režimas, sukėlęs masinį kalinių pasipiktinimą. Pagrindiniai kalinių reikalavimai buvo ne ekonominiai, o politiniai. Buvo reikalaujama peržiūrėti politinių kalinių bylas, panaikinti numerius ant drabužių, nuo barakų langų nuimti grotas, neriboti susirašinėjimo su artimaisiais, uždrausti nežmoniškas bausmes – ledo karcerius, geležinius pančius ir pan. Visais reikalavimais buvo siekiama pakeisti ne ekonomiką, o politiką – nežmonišką SSRS represijų politiką. Politiniai kaliniai reikalavo pakeisti veidmainingą ir žiaurią asmenybės ir laisvės slopinimo lagerinę tvarką.

Seimas tirs faktinio saugumo vadovo veiklą

Vilnius (Alfa.lt) – Slapti Valsybės saugumo departamento (VSD) dokumentai atskleidžia, kas pradėjo neteisėtą susidorojimą su Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos (FNTT) vadovais generolu Vitalijumi Gailiumi ir majoru Vytautu Giržadu. Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto nariai siūlo atlikti parlamentinį tyrimą dėl VSD generalinio direktoriaus pavaduotojo Romualdo Vaišnoro veiksmų. Apšmeižtas ir iš darbo išmestas V. Giržadas po metų švenčia pergalę. Skandalingas

tyrimas, kas nutekino informaciją apie artėjančią banko „Snoras“ griūtį, subliūško, o Generalinė prokuratūra majorui V. Giržadui panaikino įtarimus dėl piktnaudžiavimo ir dokumento klastojimo. Dabar aiškėja, kad už FNTT vadovų neteisėto atleidimo slypi vieno VSD vadovų interesai. Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto nariai tikina, kad dabar atsakomybę turėtų prisiimti suklastotą pažymą sukurpęs saugumo veikėjas.

Pusę tyrimų „Thermo Fisher Scientific“ atliks Vilniaus padalinys

Vilnius (ELTA) – Molekulinės biologijos mokslinių tyrimų centras „Thermo Fisher Scientific“ didina bendradarbiavimą su savo partneriu Vilniaus universitetu ir 2015 m. Saulėtekio slėnyje duris atversiančiame Jungtiniame gyvybės mokslų centre plės veiklą. Kompanija numato Lietuvoje atlikti 50 proc. visų vykdomų gyvybės mokslų srities tyrimų. „Thermo Fisher Scientific“ su Vilniaus universitetu bendradarbiaus biofizikos, biochemijos, biologijos ir

genetikos mokslinių tyrimų srityse. „Thermo Fisher Scientific“ metinė apyvarta siekia 12,5 mlrd. dol., šios kompanijos tyrimų centras Lietuvoje prisijungs prie 40-yje šalių veikiančių jos padalinių, kuriuose dirba daugiau nei 39,000 darbuotojų. „Thermo Fisher Scientific“ klientai – farmacijos ir biotechnologijos įmonės, ligoninių ir klinikų diagnostikos laboratorijos, universitetai, mokslo institutai ir valstybinės agentūros, aplinkos ir procesų kontrolės institucijos.

Vilniuje bus atidaromi „Europos namai“

Vilnius (ELTA) – Gegužės 30 d., penktadienį, Vilniuje atidaromi „Europos namai“.

Iškilmingame jų atidaryme dalyvaus prezidentė Dalia Grybauskaitė, Lietuvoje viešėsiantys Europos Parlamento pirmininkas Martin Schulz ir Europos Komisijos pirmininko pavaduotoja Viviane Reding.

„Europos namuose“ po vienu stogu įsikūrusi Europos Komisijos atstovybė, Europos Parlamento Informacijos biuras ir Europos lyčių lygybės institutas.

Atidarymo ceremonijoje sveikinimo žodžius tars prezidentė D. Grybauskaitė, Europos Parlamento pirmininkas M. Schulz ir Europos Komisijos pirmininko pavaduotoja V. Reding.

Renginyje dalyvaus Seimo, vyriausybės nariai, valstybės institucijų vadovai, Europos Parlamento pirmininkų sueigos atstovai, Lietuvoje reziduojantys ES valstybių narių ir šalių kandidačių ambasadoriai.

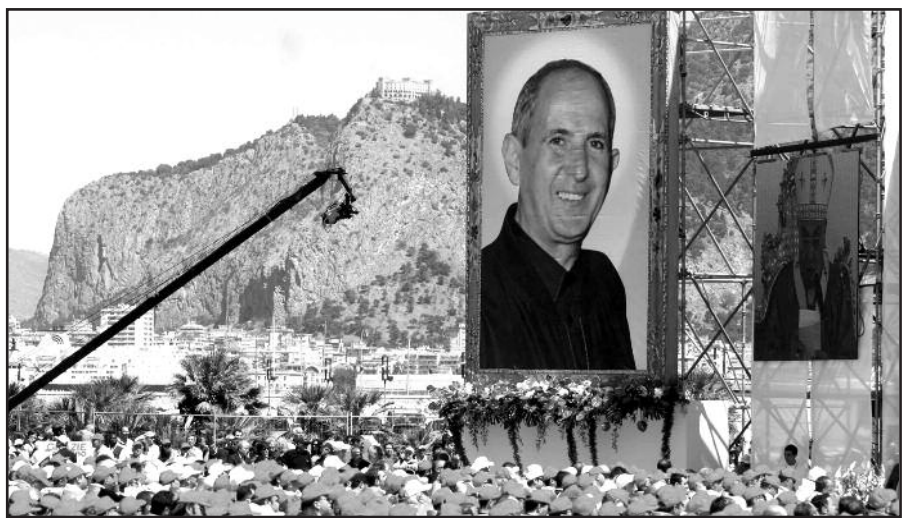
„Europos namai“ kuriasi sostinės centre, Gedimino pr. 16.

ES raginama vykdyti savo įsipareigojimus

Ramala (ELTA) – 80 tarptautinių paramos agentūrų vienijanti grupė gegužės 25 d. paragino Europos Sąjungą (ES) laikytis pernai duoto pažado paremti palestiniečių bendruomenes, kurios gali nukentėti Izraeliui plečiant naujakurių gyvenvietes okupuotame Vakarų krante. Tarptautinė plėtros asociacija (TPA) ataskaitoje teigia, kad nuo praėjusių metų gegužės, kai ES užsienio reikalų ministrai sukritikavo Izraelio gyvenviečių kūrimo politiką ir paragino Izraelį neberiboti palestiniečių kaimų plėtros, buvo imtasi nepakankamai realių veiksmų. Didžiosios Britanijos užsienio reikalų ministras William Hague ir JAV valsty-

bės sekretorius John Kerry praeitą savaitę lankėsi Vakarų krante ir bandė atnaujinti Izraelio ir palestiniečių taikos derybas. Politikai teigia, kad ir toliau plečiant Izraelio gyvenvietes Vakarų krante bus neįmanoma rasti dvišalio konflikto sprendimą. Nuo pernai gegužės Vakarų krante buvo pastatyta per 600 namų naujakuriams. Be to, Izraelis nugriovė 535 palestiniečiams priklausiusius namus ir kitus statinius, iš kurių 30 buvo pastatyti ES lėšomis. Izraelis nuo pernai gegužės patvirtino planus 1,967 naujiems namams, t. y. keturiskart daugiau nei ankstesniais metais.

Italijoje kunigas, raginęs pasipriešinti mafijai, pripažintas palaimintuoju

D. G. Puglisi paskelbimo palaimintuoju iškilmės.

ELTA nuotr.

Palermas (ELTA) – Italijai priklausiančios Sicilijos sostinėje Palerme daugiau nei 50,000 žmonių susirinko į kunigo Don Giuseppe Puglisi beatifikacijos iškilmę. D. Puglisi 1993 m. nužudė mafija. Samdytas žudikas nušovė kunigą prie bažnyčios. Už jo nužudymą šeši žmonės sėdi kalėjime iki gyvos galvos. Beatifikacijos iškilmėse dalyvavo 40 vyskupų, vienas kardinolas, kuris atstovavo popiežiui

Pranciškui, ir Italijos vyriausybės ministrai. D. Puglisi buvo išventintas į kunigus 22 metų amžiaus. Jis dėstė matematiką ir religiją keliose mokyklose, buvo našlaičių religinės draugijos kapelionas. D. Puglisi dažnai kritikavo smurtą ir ragino tikinčiuosius pasipriešinti organizuotam nusikaltamumui. Jis kalbėjo ir apie politikų ryšius su mafija, todėl tapo nusikaltėlių taikiniu.

Prisiminti Kinijos katalikai

Vatikanas (Bernardinai.lt) – Popiežius Pranciškus gegužės 24 d. paskyrė maldas vienybei su visais Kinijos katalikais, kurie šaukiasi Šešano Dievo Motinos Marijos pagalbos. „Vienijuosi su jais ir už juos meldžiuosi“, – pažymėjo Šventasis Tėvas, gegužės 24 d. rytą kreipdamasis per socialinio tinklo Twitter paskyrą. Jau gegužės 22 d. bendrojoje audiencijoje popiežius prašė, kad visa Bažnyčia vienytųsi malda su Kinijos tikinčiaisiais.

Šventasis Tėvas jau kitą dieną po išrinkimo parodė ypatingą dėmesį kardinolui iš Kinijos ir visai Kinijos tikinčiųjų bendruomenei, kurios religinė laisvė yra nuolatos varžoma tiek sielovados srityje, tiek palaikant ryšius su Romos vyskupu. Daug Kinijos katalikų, įskaitant kunigus ir vyskopus, patiria pastovias represijas, yra kalinami ir kitokiais būdais atskiriami nuo tikinčiųjų ir visuomenės.

Byla prieš „Hermitage Capital“ vadovą yra politinė

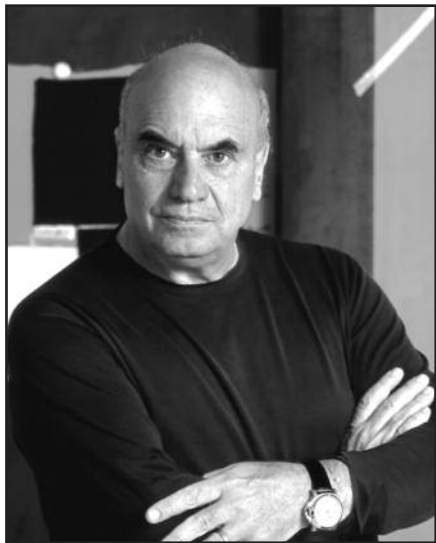
Maskva (ELTA) – Interpolas atsisakė įtraukti investicijų fondo „Hermitage Capital“ vadovą William Browder į ieškomų asmenų sąrašą, nes mano, kad Rusijos jam iškelta byla yra politinė. „Hermitage Capital“ buvo stambiausia investuotoja Rusijos akcijų rinkoje. Investicijų fondui dirbęs advokatas Sergej Magnitski Rusijoje tyrė 230 milijonų JAV dol. vertės sukčiavimą mokant mokesčius. 2008 m. jis pats buvo apkaltintas padėjęs fondui „Hermitage Capital“ slėpti mokesčius ir sulaikytas. 2009 m. S. Mag-

nitski nelaisvėje mirė. Po advokato mirties V. Browder pradėjo korupcijos ir žmogaus teisių pažeidimų Rusijoje tyrimą. Interpolo komitetas nusprendė, kad Rusijos byla prieš V. Browder dėl tariamo mokesčių vengimo yra politinė, ir nesutiko jį įtraukti į ieškomų asmenų sąrašą. Interpolas ištyrė visus turėtus duomenis apie V. Browder, nes jei jis būtų įtrauktas į Interpolo duomenų bazę, organizacijai priklausiančios valstybės privalėtų informuoti Rusiją apie jo buvimo vietą.

VERSLO NAUJIENOS

Architektūros žvaigždė Massimiliano Fuksas atvyks į Vilnių

Ne visi lietuviai, išvykę iš gimtosios šalies, pamiršta kelią atgal ar neigia savo kilmę. Kai kurie, net ir nemokėdami mokesčių ar nekurdami darbo vietų Lietuvoje, garsina ją pasaulyje, paklausti pabrėžia esą lietuviai ir stengiasi būti naudingi savo šaliai pritraukdami investicijas, dalydamiesi tarptautine patirtimi bei kitų šalių verslo kultūra su Lietuvos verslininkais, studentais.

Massimiliano Fuksas.

Žymus Italijos architektas Massimiliano Fuksas, pagarsėjęs savo projektais visuose pasaulio žemynuose, džiaugiasi galimybe apsilankyti Pasaulio lietuvių ekonomikos forumo (PLEF), kuris vyks birželio 3 d. Vilniuje. „Man didelė garbė dalyvauti šiame forumo ir jaučiu didelį malonumą grįžti į tėvų žemę tokia nuostabią progą“, – kalbėjo architektas. Jis aktyviai domisi vykdomais projektais Lietuvoje: yra dalyvavęs Gugenheimo muziejaus projektavimo konkurse, Vilniaus miestui padovanojęs dešimtosios Neries krantinės, apimančios Vilniaus kultūros ir sporto rūmų bei Žalgirio stadiono kompleksus, projektą. M. Fuksas visada pabrėžia savo lietuviškas šaknis: „Lituano e basta“, – mėgsta sakyti jis ir būna labai nepatenkintas, jei kas mėgina sutrumpinti jo pavardę į „Fuks“.

Į Pasaulio lietuvių ekonomikos forumą atvykstantys lietuvių kilmės verslininkai ir ekspertai, paklausti, kokie yra jų pagrindiniai tikslai, kalbėjo apie patirties dalybas, tarptautinių ryšių mezgimą ir užsienio lietuvių išeivijos integracijos didinimą. John Mack, milžiniškos pasaulinės grupės „CIE Automotive“ padalinio Kinijoje vadovas, buvo dar konkretes-

John Mack.

nis: „Pasinaudodamas savo tarptautiniu žinomumu ir pažintimis, norėčiau į Lietuvą atvesti vieną ar du užsienio investuotojus. Man to pakaktų.“

Kitas PLEF pranešėjas, Amerikos lietuvių, Amerikos lenkų, Amerikos rumunų ir Amerikos turkmėnų verslo tarybų vadovas Eric Stewart, teigė matantis Jungtinėse Amerikos Valstijose didėjančią susidomėjimą verslo ryšiais su Lietuva. „Tikiuosi, kad mano dalyvavimas forume leis mūsų verslo tarybai geriau pažinti ir įvertinti Lietuvos galimybes bei pristatyti jas Amerikos kompanijoms. Tai ateityje leis užmegzti glaudesnius verslo ryšius“, – svarstė E. Stewart.

Eric Stewart.

Pabrėžia ryšių ir bendravimo svarbą

Dauguma atvykstančių forumo dalyvių pabrėžė, koks šis renginys svarbus siekiant išlaikyti glaudžius ryšius tarp užsienio lietuvių ir Lietuvos verslininkų. „Dalyvavimas Pasaulio lietuvių ekonomikos forumo man yra labai svarbus pirmiausia todėl, kad šis forumas stiprina globalios lietuvių bendruomenės ryšius, o tai labai aktualu tokiai mažai tautai, kaip mūsų“, – sakė Jurga Žilinskienė, vienos stipriausių vertimų kompanijų Londone „Today Translations“, kuri dirba su garsiausiais pasaulio prekės ženklais ir tokiomis asmenybėmis kaip Jordanijos karalius, įkūrėja. Daiva Navarrette, Lietuvos garbės konsulė JAV ir Los Angeles konsulinio korpuso išdininkė bei vykdomojo komiteto narė, „Studio Lake Properties“ savininkė, mano, kad forume susirinkę įtakingi verslininkai, politikai bei sprendimų priėmėjai leidžia daryti įtaką Lietuvos verslo aplinkai. „Tai puiki galimybė atrasti naujas prekybos ir investavimo galimybes, praplėsti tarptautinių pažinčių tinklą“, – sakė D. Navarrette. Garsios vadovų paieškos, rinkų atrankos ir komandų motyvavimo įmonės „Alpina Search“ įkūrėja Daiva Naravaitė teigė tikinti, jog Pasaulio lietuvių ekonomikos forumo pavyks sukurti stiprų visuotinį verslo tinklą: „Čia turėtų būti dalijamasi išvalgiomis mintimis, kaip padidinti vietines ir visuotines verslo galimybes“.

Kas bendro tarp PLEF ir WEF?

Į Pasaulio lietuvių ekonomikos forumą (PLEF) Vilniuje atvyksta ir abu, bene vieninteliai lietuviai, kuriems yra tekę dalyvauti Pasaulio ekonomikos forumo (World Economic Forum –

Daiva Naravaitė.

WEF) Davose (Šveicarija). Jame dar nėra lankęsis nė vienas, net ir aukščiausias pareigas užimantis Lietuvos pareigūnas. Vienas įtakingiausių pasaulio verslininkų, geriausiu vadovu Europoje pripažintas Ilja Laursas Davoso konferencijoje pristatė populiarėjančių socialinių tinklų bei mobiliųjų technologijų kryptis. Į 40-ies įtakingiausių su technologijomis susijusių žmonių sąrašą įtrauktas lietuvių verslininkas sukūrė nemokamą mobiliųjų aplikacijų platformą „Get-Jar“, amerikiečių žurnalo „Times“ įvardytą viena iš dešimties įmonių, kurių sukurtos technologijos pakeis pasaulį. Antrasis Pasaulio ekonomikos forumo dalyvavęs lietuvis – buvęs Bogotos meras ir kandidatas į Kolumbijos prezidentus Antanas Mockus. Jis dalyvavo diskusijose ekologijos temomis Pietų Amerikoje. A.

Ilja Laursas.

Mockus anksčiau buvo Kolumbijos Žaliųjų partijos atstovas. Be to, pernai Lietuvoje lankėsi José María Figueres Olsen – pirmasis organizacijos Pasaulio ekonomikos forumas vykstantysis direktorius. A. Mockus PLEF išvakarėse susitiks ir vakarieniaus su daugkartiniu WEF dalyviu, vienu garsiausių ir charizmatiškiausių žmonių pasaulyje – Richard Branson. Susitikime dalyvaus ir daugiau „Forum One“ bei PLEF pranešėjų.

Renginį pristatys organizacija GLL („Global Lithuanian Leaders“) ir Lietuvos verslo konfederacija. Daugiau informacijos: www.plef.lt.

Organizatorių info

◆ Netoli Delio esančiame Gurgaono verslo mieste gegužės 23 d. atidaryta Indijos-Baltijos prekybos rūmų (IBCC) atstovybė. „Tai pirmoji Lietuvos verslo atstovybė Indijoje, tad viliamės, kad jos veikla jau netrukus duos konkrečių rezultatų ir padidins Indijos rinkos prieinamumą lietuviškiems produktams“, – atstovybės atidaryme teigė Lietuvos ambasadorius Indijoje Laimonas Talat-Kelpša. IBCC direktorius Gediminas Citukas pateikė pirmuosius atstovybės veiklos projektus, tarp jų ir lietuviško šokolado pristatymą Indijos didmenininkams gegužės 18–21 d. Pietų Indijos mieste Čenajuje vykusioje tarptautinėje kulinarijos mugėje. Rūmai įkurti 2009 m. siekiant padėti lietuvių ir indų verslininkams megzti dalykinius ryšius. Kartu su Lietuvos ambasada Delyje IBCC surengė 4 Lietuvos verslininkų misijas Indijoje. Gruodį IBCC su bendrove „India Buying Consultants“ pasirašė sutartį dėl atstovybės Indijoje įsteigimo. Pagal šį susitarimą bendrovė tapo rūmų atstovu Indijoje.

***

◆ LR Seimas premjero Algirdo Butkevičiaus teigimu, Lietuvoje trūkstant kai kurių sričių specialistų ketinama supaprastinti imigrantų įdarbinimo tvarką. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai pavesta paruošti kai kuriuos įstatymų projektus arba Vyriausybės nutarimus, kad šita įdarbinimo procedūra būtų supaprastinta. Anot premjero, užsieniečių įdarbinimo tvarkos supaprastinimas būtų naudingas ne tik ieškantiems trūkstančių specialistų, bet siekiant apmokyti lietuvius, stokojančius tam tikrų įgūdžių. Užsienio investuotojai negali rasti Lietuvoje kai kurių net aukštos kvalifikacijos specialistų ir tikrai norėtų tam tikram laikotarpiui čia pritraukti užsieniečius, kad jie galėtų apmokyti čia dirbančius darbuotojus.

Parengta pagal internetinę žiniasklaidą

Valiutų santykis (2013 m. gegužės 28 d.)

1 USD (JAV doleris) – 2,67 LT
1 EUR – 3,45 LT
1 AUD (Australijos doleris) – 2,57 LT
1 CAD (Kanados doleris) – 2,59 LT
1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 4,04 LT
1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 2,16 LT

Ruošia Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@hotmail.com

MŪSŲ STALUI

Plikytos tešlos kepiniai

Kai moteris sako, kad ji mėgsta kepti, vyrui pasaulis darosi gražesnis ir mielesnis. Juk konditerija, kaip ir meilė, reikalauja jautrumo ir švelnumo.

„Meilės kaulelis“

Retas vyriškis atsisakytų pyragėlio, Vokietijoje vadinamo „meilės kaulėliu“. Jei vyras nemėgsta saldėsių, ne bėda – šis pyragėlis gali keistis kaip chameleonas. Jis gali būti ir desertas, ir užkandis – nelygu, kokį įdarą parinksi.

Prancūzai šį kepinį pavadino *éclair*, kas reiškia „žaibas“. Plikytų pyragaičių (*ekleru*), kaip ir daugelio išradingesnių patiekalų, autorystė priklauso prancūzams. *Eklero* autoriumi laikomas žymus prancūzų virėjas ir konditeris Marie-Antoine Careme (1784–1833), kuris tarnavo daugybei įtakingų žmonių ir įkūrė kelias kulinarijos mokyklas. Įdomu, jog M. A. Careme turėjo mokytoją, konditerį Jean Avicę, kuris senosios bulvinės bandelės „pate a choux“ pagrindu sukūrė bandelę *choux* (prancūziškai – „riešutas“). Recepte bulvių tyrė buvo pakeista ypatingu būdu plikomais miltais. M. A. Careme ištobulino šį plikytos tešlos receptą. Juo naudojamės ir šiandien.

Tiesa, M. A. Careme kulinarijos istorikai linke skirti tik *ekleru* kūrėjo titulą. Prancūzų *choux* vadinama tešla buvo sugalvota gerokai seniau – dar 1540 metais. Tešlą sukūrė Caterina de'Medici virėjas iš Florencijos Panterelli. Jo garbei plikytą tešlą imta vadinti *pate a Panterelli*, vėliau pavadinimas šiek tiek pasikeitė ir ėmė skambėti kaip *pate a Popelin*. Gaminys iš šios tešlos buvo neįprastas paplotėlis – jis turėjo moters krūtų formą. Tad į plikytinių autorystę taiko ir italai. Negana to, tarpusavyje nesutaria florentiečiai ir neapoliečiai.

Plikytinių įvairovė

Kaip minėjome, plikytas pyragėlis gali būti didelis arba mažiukas, saldus arba pikantiškas, tik skanus arba ir labai puošnus.

Štai *eklerai* yra pailgos formos, o iš tokios pačios tešlos kepami jų „broliukai“ *profittolai* yra mažesni ir apvalūs. Jų pavadinimas buvo verčiamas kaip „nedidelis piniginis atlygis“. *Chantilly* – pyragėliai su plaktos grietinėlės įdaru, gausiai apibarstyti cukraus pudra. O jei vienas riešuto formos pyragėlis uždengia kitą ir jie yra aplieti rausvu glajumi, turime *Pomme d'Amour* – „meilės obuolį“. Truputėlį pakeitę receptą ir puošybą išradingi prancūzų konditeriai vaišina pyragaičiu su visiškai priešingu pavadinimu *La Religieuse* („vieniulė“).

Jubiliejiems ir vestuvėms anksčiau ir Lietuvoje kepdavo plikytus pyragėlius – *Gulbė*. Jų skaičius simbolizavo nugyventus metus. Tam atskirai kepdavo „kaklus“, o iš pailgos formos *ekleru* formuodavo sparnus ir uodegą.

Anot prancūzų, toks desertas gali kirsti kaip Amūro strėlė, dar kartą patvirtindamas nepaneigiamą tiesą, jog meilė į vyro širdį eina per skrandį. Tiesa, prancūzų pavadinimo *éclair* („žaibas“) kilmė nėra tokia romantiška: tiesiog cukraus glajus ant pyragėlio blizgėjo kaip žaibo blyksnis. Šie pyragėliai net vokiečius įkvėpė romantiškai kūrybai – jie ėmė *eklerus* vadinti pačiais neįprasčiausiais vardais: jau minėtų „meilės kaulėliu“, „kavos rašteliu“, „kiškio pėda“.

Tik mes, lietuviai, pasirodėme be vaizduotės, kaip gaminu, taip vadinu. Lietuvoje *eklerai* vadinami tiesiog plikytiniais, t. y. gaminamais iš plikytos tešlos.

Išvirkime tešlą

Plikyta tešla taip vadinama todėl, kad gaminama karštuoju būdu – užplikant miltus. Plikytos tešlos gaminiai yra tuščiaviduriai, todėl dažniausiai jie pripildomi įdaru. Įdarų plikytiniams gali būti pačių įvairiausių: saldžių, mėsos, žuvies, sūrio.

Plikytinius galima įdaryti ir salotomis. Plikytiniai su mėsos įdaru tinka prie sriubų, įdaryti salotomis valgomi kaip užkandis. Plikytiniai su saldžiu kremu – puikūs burnoje tirpstantys pyragaičiai. Iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad plikytą tešlą pagaminti labai paprasta. Tačiau nebandę nesužinosite.

Užvirinkite puode vandenį ir ištirpinkite sviestą, suberkite druską ir cukrų. Nuolat maišydami ir nenukeldami nuo ugnies įmaišykite persijotus miltus. Maišydami kaitinkite, kol tešla pasidarys gelsva ir atsoks nuo puodo kraštų. Puodą nukelkite nuo ugnies ir atvėsinkite iki 140 F laipsnių. Masę sukite ir po vieną muškite kiaušinius. Jais reguliuojamas tešlos tirštumas. Jei tešla bus per tiršta, plikytiniai mažai išsipūs, o jei per skysta – sukris. Paruošta tešla turi būti grietinės tirštumo. Skardą patepkite riebalais arba išklkite kepimo popieriumi. Konditeriniu švirktu ant skardos formuokite norimos formos pyragėlius ar lakštus tortui. Tarp pyragėlių palikite 1–2 cm tarpus, kad jie kildami nesusiliestų. Lakštus tortui formuokite iš centro spirale, tarp tešlos juostelių palikdami 5–10 mm tarpus. Kepkite 400–430 F temperatūroje apie 15 minučių. Vėliau temperatūrą šiek tiek sumažinkite ir kepkite dar 15–20 minučių. Stambesnius gaminius reikia kepti apie 30 minučių. Kepant jokių būdu negalima atidarinėti orkaitės durelių, kad plikytiniai nesukristų. Iškepčius plikytinius galima pradurti, kad išeitų garai. Atvėsusie gaminiai pripildomi įdaru.

Tobulinti nepatartina

Tačiau plikytos tešlos gaminimo paprastumas – apgaulingas. Reikia laikytis daugybės taisyklių. Pirmiausia, negalima nepaisyti proporcijų – bet koks noras „patobulinti“ tešlą gali baigtis nesėkme. Vienintelis dalykas, kurį galima daryti, tai vandenį pakeisti pienu ir, pavyzdžiui, vietoj 4 kiaušinių naudoti 2 kiaušinius ir 2 baltymus. Jei norite, kad plikytos tešlos kepinys būtų trapus ir kietesnis, tada pilkite vandenį, o jei norite minkštesnio – ir pieno. Tešlai tirpinamas sviestas turi tirti po truputį šylant vandeniui. Visą reikia kruopščiai maišyti. Negalima palikti puodo ant ugnies be priežiūros – per akimirką tešla gali prisvilkti. Plikytinių gamyba turi būti nenutrūkstama, antraip tešla gali susmegti – juk joje nėra jokių purumą suteikiančių medžiagų. Kepti reikia, kol tešla dar šilta. Be to, būtina tiksliai laikytis kepimo temperatūros ir laiko. Iškepę pyragėliai turi būti sausi, aukso spalvos. Atvėsinti juos reikia lėtai, orkaitėje galima palikti apie 1 valandą. Karšti pyragėliai būna traškūs, o kai ataušta, šiek tiek suminkštėja. Dar labiau jie minkštėja pripildyti įdaru, todėl juos reikia įdaryti likus 2–3 valandoms iki patiekiant.

Saldūs plikyti pyragėliai su kremu

Reikės: puodelio vandens, 7 šaukštų sviesto (lazdelėje sviesto yra 8 šaukštai), šaukšto cukraus, truputį druskos, puodelio miltų, 4 kiaušinių.

Varškės kremui reikės: ¾ puodelio varškės, puodelio cukraus, puodelio grietinėlės, truputį vanilinio cukraus.

Plikytam grietinėlės kremui reikės: puodelio pieno, puodelio grietinėlės, 3 trynių, 4 šaukštų cukraus, 2 šaukštų miltų (geriau kukurūzų).

Citrininiam kremui reikės:

1) 2 kiaušinių, ½ puodelio cukraus, citrinos sulčių, šaukšto sviesto.

2) 1,5 puodelio pieno, 2 šaukštų cukraus, 3 kiaušinių, šaukšto kukurūzų ar bulvių krakmolo.

Paruoškite plikytą tešlą, sukrėskite ją į konditerinį maišelį ir ant kepimo popieriumi išklotos skardos formuokite norimo dydžio pailgos formos pyragėlius. Kepkite 425 F temperatūros orkaitėje apie 15 minučių, kol gražiai išsipūs, tada kaitrą sumažinkite iki 375 F ir kepkite dar apie 5 minutes, kol pyragėliai paruduos. Kepimo metu orkaitės durelių neatidarinėkite. Atvėsčius pyragėlius truputį įpjaukite ir įdarykite norimu kremu.

Varškės kremui varškę gerai ištrinkite su cukrumi. Grietinėlę išplakite, įberkite vanilinio cukraus, sudėkite ištrintą varškę ir dar kartą viską gerai išplakite.

Grietinėlės kremui trynius išplakite su cukrumi. Maišydami po truputį suberkite miltus. Pieną ir grietinėlę supilkite į puodą, užvirinkite. Supilkite karštą pieną su grietinėle į kiaušinių masę. Plakite masę, kol sutirštės. Sudėkite masę į puodą ir maišydami kaitinkite ant viryklės, kol užvirs. Nukelkite nuo viryklės ir palikite atvėsti.

Citrininiam kremui dideliame puode užvirinkite vandenį. Mažesniame puode kiaušinius truputį suplakite su cukrumi, supilkite citrinų sultis ir toliau plakite. Puodą su plaktiniu uždėkite ant puodo su verdančiu vandeniu ir energingai maišydami kaitinkite garų vonioje, kol masė ims tirštėti. Tuomet puodą su kremu nukelkite nuo ugnies ir sudėkite gabaliukais supjaustytą sviestą. Maišykite, kol sviestas ištirps. Antrai kremo daliai pagaminti kitame puodelyje kaitinkite pieną su cukrumi, kol užvirs. Tada palikite atvėsti, o tuo metu kitame dubenyje išplakite kiaušinius su krakmolu. Kiaušinių ir krakmolo plakinį maišydami supilkite į atvėsusį pieną ir cukraus mišinį. Tuomet kaitinkite, kol kremas sutirštės. Gerai sumaišykite abi kremo dalis ir palikite visiškai atvėsti.

Įdarytus pyragėlius papuoškite glajumi. Pyragėliams su varškės ar grietinėlės kremu labiau tiks šokoladinis glajus, o pyragėliams su citrinu kremu – citrininis. Šokoladiniam glajui reikės 4 oz pieniško ar juodojo šokolado, ištirpinto su 2 šaukštais grietinėlės ir 1 šaukštu sviesto. Citrininiam – išsukite cukraus pudrą ir citrinos sultis, kad išeitų tiršta masė.

Parengta pagal Rimą Marcinkevičienę

Apie 11 valandą ryto Arizonos karštis darosi beprotiškas ir mes degame noru išsimaudyti kanjono dugne tekančioje vėsioje upėje. Savo norą išpildėme greta esančiame Antilopės kanjone. Nurodyta maudymosi vieta nėra iš tolo nepriminė maudyklos – vietiniai indėniukai tiesiog nuo raudonų uolų su visais drabužiais šokinėjo į kanjone plytinčio ežero vandenį. Suradome kiek geresnę priėjimą prie vandens ir pirmą kartą per visą kelionę išsimaudėme ne motelio duše, o atvirame vandens telkinyje. Malonumas neapsakomas: oras apie 40 laipsnių, vanduo kokių 27 °C.

Išsimaudę susišlapinome drabužius ir šokome ant motociklų – pagaliau važiuojame į Didįjį kanjoną. Kelias driekėsi tiesiai per saulės išdegtą bei didžiulėmis raudonos spalvos uolomis nuklotą dykumą. Jei rytą mums atrodė karšta, tai dabar patyrėme, ką iš tikrųjų turėjo omeny vietiniai baikeriai, perspėdami mus dėl būsimo karščio ir rekomenduodami važiuoti ankstyvais rytais ar vakarais. Karštas vėjas degino kiekvieną atvirą kūno vietą, įskaitant rankų pirštus. Aš pabandžiau važiuoti be šalmo, nes Arizonoje jie neprivalomi, tačiau pro saulės akinių apačią patenkantis karštas vėjas degino akis ir teko šalną užsidėti vėl. Degalinėse sustodavome išgerti po litrą šaltų gėrimų ir pakvėpuoti vėsiu oru – procesas, labai panašus į pirties procedūrą.

Pasukus šiaurinės Didžiojo kanjono dalies link, dykumas ir raudonas uolas netikėtai pakeitė miškas, ir kraštovaizdis tapo visai panašus į Lietuvos. Temperatūra nukrito iki plius 25 °C ir mus eilinį kartą nustebino staigus klimato pokytis: jautėmės lyg iš pragaro staiga sugrįžę namo. Degalinėje sutikti du baikeriai iš Misūrio valstijos, grįžtantys iš Las Vegaso į namų pusę, vėl mus perspėjo, kad Las Vegase bus dar karščiau nei buvo Arizonos dykumoje. Vienas skundėsi, kad laukiant prie raudono šviesoforo signalo Las Vegase, jam nuo karšto asfalto išsilydė kaubojiškų batų padai. O mums buvo sunku patikėti – ar gali būti karščiau už ir taip jau neįmanomą karštį?

Paskutines 45 mylias Didžiojo kanjono šiaurinio taško link įveikėme sužvarbę nuo „lietuviško“ miško vėsumos. O tai, ką pamatėme, privažiavę kelionės tikslą, mus pri-

Svajonės link vienos įkvepiančios kelionės istorija

DARIUS ČIBONIS
11

vertė pamiršti visas ekstremalių temperatūrų sukeltas negandas – žodžiais to neaprašysiu, tikiuosi, Olego darytos nuotraukos perteiks bent dalį to žavesio, dėl kurio Didysis kanjonas pelnytai vadinamas vienu iš pasaulio stebuklų.

Žiūrėdamas supranti, kad tūkstantčius mylių buvo verta įveikti vien dėl šito vaizdo – suvoki gamtos stichijos galią ir didybę, atrodo, lyg nežė-

smailiausių ir labiausiai virš bendrą išsikišusių uolų, prie kurių vietiniai turistai net nepagalvoja artintis, ir iš laimės spindinčiomis akimis fotografuoja vienas kitą nugalėtojų pozomis. Kaip atrodėme, taip ir jautėmės – motociklais atvažiuoti į Didįjį kanjoną kadaise nedrįsime ir pasvajoti, o šiandien štai gražios svajonės išsipildymo diena! Norisi dar ne kartą ten grįžti ir mes jau sumanėme važiuodami at-

miškos kilmės menininkas sukūrė uolų ir tarpeklių šedevrą, kuris savo dydžiu ir grožiu pranoksta visus žmogaus kada nors sukurtus statinius

Vėjai, lietūs ir nesuskaičiuojama daugybė žemės drebinimų susivienijo ir 6 milijonus metų formavo Arizonos žemės paviršių, o sraunioji Kolorado upė išstisus tūkstantmečius gilino savo vagą ir suformavo patį giliausią ir didingiausią kanjoną.

Daugybė amerikiečių turistų išsisi ant kanjono kraštų saugiai įrengtose, nuo skardžio atitvertose stebėjimo aikštelėse, fotografuojasi ir siurbčioja gaiviuosius gėrimus. Tačiau netrukus visi jau žiūrėjo ne į kanjoną, o į tai, kaip trys vaikinukai lyg bepročiai ropščiasi ant pačių

gal aplankyti pietinę Didžiojo kanjono pusę...

Šįryt *Wal-Mart* prekybos centre už 20 dolerių (apie 50 Lt) nusipirkome palapinę ir pripučiamus čiužinius. Ar gali būti tinkamesnė proga nei šiandien praleisti naktį palapinėje, šalia Didžiojo kanjono? Be to, ten matėme net keletą kempingų.

Pavažiavę apie 45 mylias nuo Kanjono apžiūros taško, išsikūrėme miške esančiame palapinių miestelyje. Palapinę išpakavome jau tamsoje ir suvokėme, kad ji dvivietė. Olegas turėjo šiltą miegmaišį, todėl išsikūrė lauke, o mudu su Silverijum prisipūtėme čiužinius ir kokią valandėlę pasišnekučiavome prie laužo. Naktis buvo velniškai šalta, su nostalgija prisiminėme dieną mus kankinusių dykumos karštį ir mintyse atsiprašinėjome jo už tai, kad taip smarkiai tuomet jį keikėme.

Bus daugiau

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

CHIRURGAI

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SKELBIMŲ SKYRIUS TEL. 773-585-9500

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

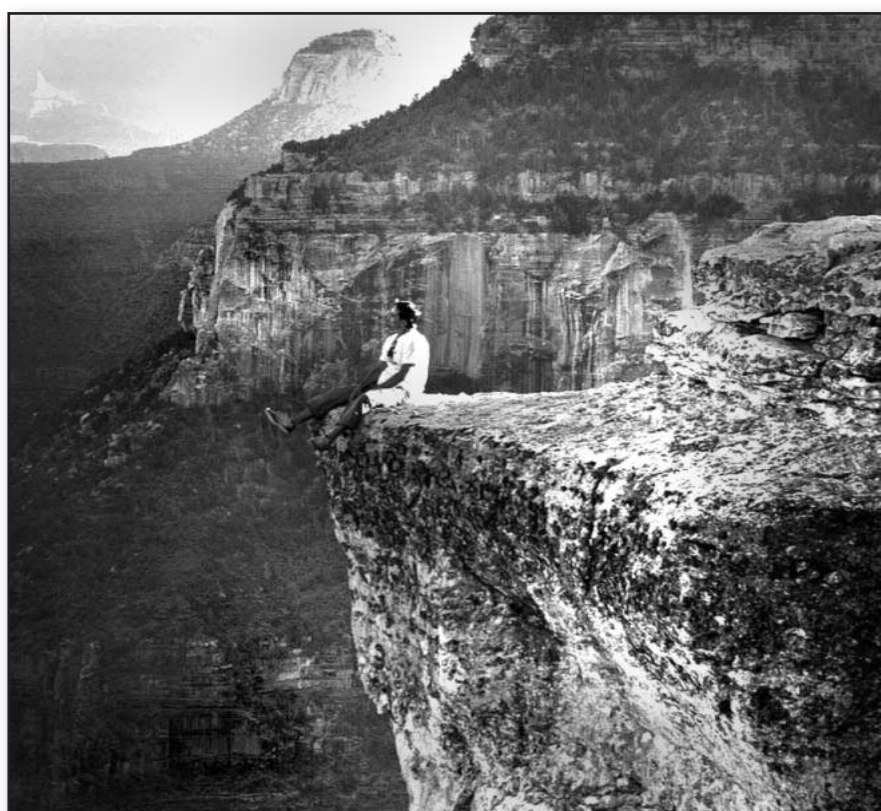
EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

REAL ESTATE

Perku arba išsinuoju žemę
Lietuvoje, tinkamą ūkininkauti ir
perku mišką. Apmokėjimas per banką.
Sandorį galima atlikti Lietuvoje ir JAV.
Rolandas, tel. +370-616-93194

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

SVEIKATA

Viduržemio jūros dieta

infarktų, insultų bei mirties nuo širdies ir kraujagyslių ligų skaičių. Tyrimai truputį nublankino teiginius, kad cholesterolis yra pagrindinė širdies ir kraujagyslių susirgimų priežastis.

Mokslininkai teigia, kad Viduržemio jūros dieta ne tik apsaugo nuo širdies ir kraujagyslių ligų, bet ir sumažina mirtinumą sergant vėžiniais susirgimais, palengvina depresijos požymius, o taip pat truputį apsaugo nuo Alzheimerio ir Parkinsono ligų.

Šios dietos vartotojams patariama:

* Valgyti daug vaisių ir daržovių, ankštinių augalų, kruopų, neperdirbtų grūdų, ryžių, makaronų, žuvies, riešutų, aromatinių žolelių bei prieskonių, alyvų aliejaus, saikingai vartoti raudono vyno.

* Iš daržovių pačios naudingiausios yra pupos bei kiti ankštiniai augalai, o taip pat pomidorai, pipirai, česnakai, svogūnai, baklažanai, cukinijos. Siūloma jas valgyti 2 kartus per dieną.

* Iš vaisių siūloma valgyti obuolius, kriaušes, įvairias uogas, apelsinus, citrinas. Patariama vaisius valgyti 3 kartus per dieną.

* Raudoną mėšą vartoti minimaliai, ją pakeičiant žuvimi bei paukštiena. Žuvį siūloma valgyti 2-3 kartus per savaitę.

* Vengti saldumynų, desertą pakeičiant vaisiais.

* Sviestą ir margariną siūloma pakeisti aliejumi. Aliejaus galima suvartoti 3-4 valgomus šaukštus per dieną.

* Riboti druską, patiekalus gardinti prieskoninėmis žolelėmis.

* Laikantis šios dietos vartoti kuo daugiau šviežio, neperdirbto maisto.

Viduržemio jūros dieta – tai taip pat sveikas gyvenimo būdas. Dietos receptai yra paprasti ir lengvai paruošiami. Tai nėra labai griežta dieta, labiau valgymo filosofija. Patariama valgyti su šeima ar su draugais, ramiai, neskubant, pailsint, jokiū būdu neskaitant ir nežiūrint televizijos laidų.

Pasirūpinkite savimi ir būkite sveiki.

Paruošė Ona Radzevičienė
Pagal „The Regional News“
en.wikipedia.org
www.mayoclinic.com

DATOS ir SUKAKTYS

Gegužė – birželis

Gegužės 27 d.

– 1902 m. gimė **Stasys Santvaras** – poetas, publicistas, dramaturgas, lietuviškų operų libretų autorius, operos solistas (mirė 1991 m.).

Henry Kissinger.

– 1923 m. Bavarijoje (Vokietija) gimė **Henry Kissinger** – amerikiečių politikas ir politologas. 1938 m. jo šeima pabėgo nuo Hitler pradėtų žydų persekiojimų į New York. 1943 m. jis tapo JAV piliečiu. Filosofijos dr., dėstė Harvardo un-te. H. Kissinger buvo JAV valstybės sekretorius 1973–1977 m., o 1969–1975 m. dar užėmė ir prezidento padėjėjo nacionalinio saugumo klausimais pareigas. Nobelio taikos premija jam buvo suteikta 1973 m. kartu su vietnamiečiu Duc Tho už taikos sutartį, pabaigusią karą Vietnamu.

– 1910 m. mirė **Robert Koch** – vokiečių bakteriologas, atradęs tuberkuliozę, cholera ir juodligę sukeliančias bakterijas, 1905 m. Nobelio fiziologijos ir medicinos premijos laureatas (gimė 1843 m.).

Gegužės 28 d.

– 1877 m. gimė **Oskaras Milašius** – lietuvių poetas, rašęs prancūziškai. Jis atstovavo Lietuvai Tautų Sąjungoje bei tapo aktyviausiu lietuvių kultūros propagautoju Vakarų Europoje (mirė 1939 m.).

– 1927 m. gimė **Dalia Grinkevičiūtė** – Lietuvos gydytoja, rašytoja (mirė 1987 m.).

– 2003 m. mirė **Vytautas Balčiūnas** – kunigas, teologijos daktaras, Lietuvos katalikų mokslų akademijos (LKMA) narys (gimė 1910 m.).

– 1937 m. mirė **Alfred Adler** – austrų gydytojas, psichiatras, individualiosios psichologijos pradininkas, 1902–1911 Z. Froid bendradarbis. Nuo 1932 m. dirbo JAV, D. Britanijoje. Padarė didelį poveikį šių laikų asmenybės teorijai ir psichoterapijai (gimė 1870 m.).

Gegužės 29 d.

– 1943 m. gimė **Vitas Luckus** – fotografas (mirė 1987 m.).

– 1953 m. Edmund Hillary su šerpu Tenzing Norgay pirmieji užlipo į aukščiausią pasaulio viršūnę – Everestą (8 848 m).

Gegužės 30 d.

– 1453 m. – Osmanų imperija užėmė Konstantinopolį, žlugo Bizantijos imperija.

– 1431 m. mirė **Jeanne d’Arc** – prancūzų nacionalinė didvyrė, Katalikų bažnyčios šventoji (gimė 1412 m.).

– 1933 m. gimė **Jonas Juškaitis** – poetas, vertėjas. Jo poezijos šaltiniai: nepriklausomos Lietuvos ir išeivijos lietuvių kultūra, suldyta su pasaulio kultūra, ypač su moderniaja Europos filosofija ir poezija. Tuos šaltinius į visumą suliejo katalikiškoji J. Juškaičio pasaulėžiūra, jo aiškus patriotinis nusistatymas ir asmeninė patirtis bei ypatingas talentas, jo ištikimybė tėvų žemei ir jos žmonėms. Eilėraščių rinkiniai: „Mėlyna ži-

Jonas Juškaitis.

butė apšvietė likimą“ (1972), „Pučia vėjas į širdį“ (1990), „Eglė vasaros naktį“ (2003) ir kt.

– 1936 m. gimė **Ruta Lee** – lietuvių kilmės amerikiečių aktorė.

– 1945 m. mirė **Pranciškus Karevičius** – profesorius, vyskupas, vienuolis marijonas, lietuviybės platintojas (gimė 1861 m.).

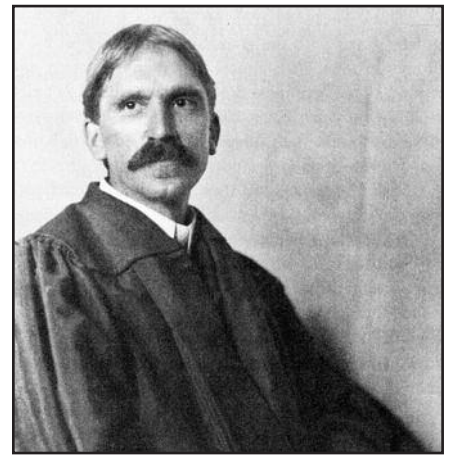
Gegužės 31 d.

– 1983 m. Santa Monika mirė **Jonas Mulokas** – inžinierius architektas. Nuo 1949 m. gyveno JAV. Nuo 1937 m. vertėsi profesine architektų praktika. 1977 m. įsteigė architektūros bendrovę „Mulokas ir Mulokas, architektai“. Sukūrė projektus: Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčia (Čikaga), Kristaus Atsimainymo bažnyčia (New York), Jaunimo centras (Čikaga) ir kt. (Gimė 1907 m. Jasiagyryje, Rokiškio r.).

– 1989 m. mirė **Jonas Balkūnas** – prelatas, visuomenės veikėjas (gimė 1902 m.).

Birželio 1 d.

– Tarptautinė vaikų gynimo diena.
– 1910 m. gimė **Vytautas Jurkūnas** – dailininkas grafikas (mirė 1993 m.).

John Dewey.

– 1952 m. mirė **John Dewey** – JAV filosofas, psichologas, edukologas, Columbia universiteto filosofijos profesorius, vienas žymiausių pragmatizmo filosofijos atstovų (gimė 1859 m.).

Birželio 2 d.

– 1953 m. Londone buvo karūnuota Elzbieta II.

– 1923 m. gimė **Algimantas Petras Gureckas** – teisininkas, ekonomistas, JAV lietuvių visuomenės veikėjas.

– 1941 m. gimė **Algimantas Bublys** – JAV dirbantis architektas.

– 1988 m. mirė **Justinas Mikutis** – mąstytojas (gimė 1922).

Apsilankykite
„Draugo“
internetinėje
svetainėje
www.draugas.org

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą 1-708-599-9680

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
Lithuania, Latvia, Estonia

Siuntinių priėmimo vietos:
Atlantic Express Chicago, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919
Lithuanian Plaza, 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
Kunigaikščių Uželgia, 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
Bočių Menė, 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)
Rūta, 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
Always With Flowers, 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
Eurus Dell, 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
Kalyta, 338 S. Rohlwing Rd., Palatine, IL 60067 Tel: 847-776-7766
Baialaika Mundelein, 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660
Wonders of Nature, 726 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000
Back to Nature, 303 E. Dundee Rd., Wheeling, IL 60090 Tel: 847-520-7777

Asmeninių siuntų tel.: 708-907-3000
Siuntinių paėmimas iš namų: 630-774-2136
Centrinio ofiso adresas.: 8801 S. 78th Ave, Bridgeview, IL 60455

*Pasaulyje vietų daug keliavau,
Tėviškę pas Tave, Dievuli, radau...*

A † A ELENA PEREVIČIŪTĖ BRIEDIENĖ

Šeimos meilės apsupta, namuose, mirė 2013 m. gegužės 29 d., 5 val. ryto.

Gimė 1920 m. rugsėjo 10 d. Debeikiuose, Bebarzdžių kaime, Utenos apskrityje.

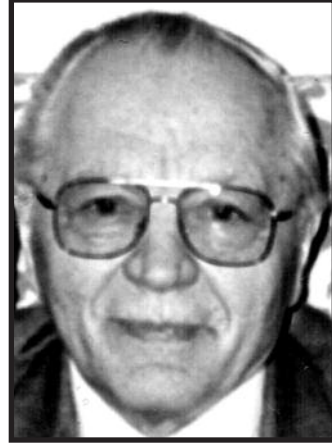
Giliame skausmo liūdesyje liko: duktė Violeta su vyru dr. Viliumi Mikaičiu, dvi anūkės: Tania su vyru Richard Rossi ir Kristina su vyru Joshua Bautista, proanūkė Sofia Elena; brolis Jonas su žmona Gertrūda, Lietuvoje liūdi mirusio brolio Povilo sūnus Rimas su šeima, mirusios sesers Bronės trys dukros: Renė, Romutė (Vokietijoje) ir Nijolė su šeimomis; mirusios sesers Onutės sūnus dr. Vytautas Tartila su šeima ir jo dukra Nora su šeima, gyvenanti Elk Grove Village; mirusio brolio Vinco du sūnūs: jos krikšto sūnus Vilius ir Egidijus su šeimomis.

A. a. Elena bus pašarvota penktadienį, gegužės 31 d. nuo 3 val. p. p. iki 9 val. v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont, IL.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, birželio 1 d. iš laidojimo namų 9:30 val. ryto velionė bus atlydėta į Pal. Jurgio Matulaičio misiją, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių a. a. Elena bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.

Meilė tau, visados liks mūsų širdyse.

Violeta, Vilius, Tanytė ir Kristutė

A † A ANTANAS DRUTYS

iškeliavo namo pas Viešpatį.

Gimė Lietuvoje, Dziviliškių kaime, Lazdijų rajone. Gyveno Čikagoje, Brighton Park apylinkėje, kurioje išgyveno 44 metus. Anksčiau daug metų gyveno Anglijoje, Wolverhampton mieste.

A. a. Antanas buvo sūnus a. a. Jono ir a. a. Kotrynos Dručių, a. a. Onos Sorakienės brolis ir a. a. Onos Drutienės vyras.

Giliai nuliūdę liko dukterys: Joana Drutytė, Ramutė Wisniewski su vyru Henriku ir Teresė Drutytė-Šoliūnenė su vyru Linu; anūakai Viktorija Petrusiewicz su vyru Peter, Angelė Wisniewski su sužadėtiniu Jonathan Williamson, Justinas Wisniewski, Marius ir Dainius Šoliūnai.

Lietuvoje liūdi seserys: Julija Samuolienė su šeima, a. a. Onos Sorakienės šeima, Genė Semėnienė su šeima ir Monika Liaukevičienė su šeima, daug giminių ir pažįstamų Lietuvoje ir Amerikoje bei kituose kraštuose.

A. a. Antanas buvo tvirtas Dzūkijos sūnus. Gilus tikėjimas ir didelė meilė šeimai vedė jį per visą jo gyvenimą. Velionis ilgus metus priklausė Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijai Čikagoje, kurioje 31 metus buvo lektorius/kantorius, o anksčiau giedojo parapijos chore su šeima. Buvo Anglijos lietuvių klubo bei Dzūkų draugijos narys, kurioje ėjo Renginių vadovo pareigas.

A. a. Antanas bus pašarvotas penktadienį, gegužės 31 d. nuo 3 val. p. p. iki 9 val. v. Alliance-Gaidas-Daimid Funeral Home, 4330 South California Avenue, Chicago, IL, 60632.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, birželio 1 d., pradėdant 9:30 val. ryto su atlydėjimu iš laidojimo namų į Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos gedulingos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

Vietoje gėlių, prašome aukoti šv. Mišioms, Lietuvos Našlaičių Globai (Lithuanian Orphan Care), arba misijonieriaus kunigo Hermano Šulco „Jaunimo sodybai“.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti atsisveikinime ir laidojime.

Giliai liūdintys šeima ir artimieji

Amerikos Lietuvių tautinės sąjungos suvažiavimas

Atkelta iš 4 psl.

Knygos pristatymui vadovavo Jūratė Variakojienė, pažymėdama, kad šioje knygoje aprašoma lietuvių tautinės sąmonės raida, tautinės srovės susidarymo pradmenys, tautinių organizacijų veikla Lietuvoje bei Tautinės Sąjungos veikla čia, Amerikoje. Knygos pristatymą raštu atsiuntė aprašė Lietuvos Tautininkų sąjungos pirmininkas Gintaras Songaila, o gražia lietuviška tarsena perskaitė Dalia Sokienė. G. Songaila teigia: „Ši knyga tai nėra joks testamentas ar atsisveikinimas. Ji kviečia mus vėl suremti pečius, kadangi tauta išsivaikščioja ir nyksta, net ir turėdama savo valsybę. Todėl istorija iš mūsų tebelaukia pasišventimo ir ryžtingos veiklos. O eidami tautinės minties keliu ir kurdami geresnę lietuvių tautos ateitį, mes pratęsimė svarbiausius darbus ir, tikiu, paliksime gerą palikimą ateities kartoms, kaip tą padarėte jūs – mūsų tėvai ir seneliai. Sulauksime ir trečiojo šios knygos leidimo. Gal tai bus bendras Lietuvos ir išeivijos tautininkų leidinys. To ir noriu mums visiems palinkėti.“

Pristatyme dalyvavo nemažas žmonių būrys, tarp jų ALT'o pirm. Saulius Kuprys, Draugo fondo pirm.

Marija Remienė, Lietuvių rašytojų draugijos pirm. Stasė Petersonienė, dailininkė Magdalena Stankūnienė, „Dirvos“ redaktorius V. Radžius, „Vilties“ draugijos pirm. A. Matulionis iš Cleveland, B. Banaitienė ir R. Veitas iš Boston.

Meninę dalį atliko Razumų šeimos lietuvių liaudies muzikos ansamblis „Gabija“, vadovaujamas Genutės Razumienės. Programoje – liaudies dainos, pritariant kanklėmis (Genutė), skrabalais (Algirdas), birbyne (Mindaugas) ir skudučiais (Lukas). Dainos labai gražiai skambėjo ir suteikė klausytojams džiaugsmo bei pasigėrėjimo. Programa labai tiko knygos pristatymui.

P. Buchas tarė padėkos žodį J. Variakojienei už šio knygos pristatymo vedimą, Gintarui Songailai už knygos aprašymą, Daliai Sokienei už gražų perskaitymą, „Gabijos“ ansambliui už puikią programą, visai Sąjungos valdybai už darnų bendradarbiavimą ir visiems susirinkusiems už dalyvavimą. Tai buvo paskutinis P. Bucho kaip Sąjungos pirmininko žodis.

Programai pasibaigus, susirinkusieji vaišinosi I. Dirdienės paruoštomis vaišėmis.

www.draugofondas.org

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins laikraščio gyvavimą daugeliui metų!

Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

KETURIASDEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A PETRAS BALTRAMONAS

Prieš keturiasdešimt metų, Viešpats pasišaukė namo Mūsų mylimą Tėtį, Uošvį ir Tėvuką.

A. a. Petras mirė 1973 m. gegužės 31 d. ir yra palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse prie a. a. žmonos Marijos.

Šv. Mišios už a. a. Petrą bus atnašaujamos š. m. birželio 2 d. ir birželio 9 d., 9 val. r. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, Lemont, IL.

Iki šios dienos pasiilgstame ir prisimename Tėvelio šilumą, šypsena ir jo meilę šeimai.

Maloniai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus kartu su mumis prisiminti ir pasimelsti už tėvelio sielą.

Nuliūdusi šeima

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **JAV LB Vidurio Vakarų apygardos** metinis suvažiavimas vyks birželio 1 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centre (14911 127th St., Lemont, IL 60439). Registracija – 10 val. r., pradžia – 10:30 val. r. Smulkesnė informacija teikiama tel. 630-673-3384 arba el. paštu: birutekairiene@yahoo.com

■ **Brighton Park Švč. Mergelės Marijos** Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL), šį sekmadienį, birželio 2 d., minėsime Kristaus kūno ir kraujo šventę – Devintines. 10 val. r. šv. Mišias atnašaus kun. Jaunius Kelpšas. 15 minučių prieš šv. Mišias kalbėsime Švč. Jėzaus Širdies litanią. Primename, kad kiekvieną ketvirtadienį, 8 val. r. šv. Mišios atnašaujamos lietuvių kalba.

■ **Sekmadienį, birželio 2 d., 12 val. p. p.** Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL) Signatarų namų vadovė Meilė Peikštenienė papasakos apie Vilniuje esančius Signatarų namus-muziejų ir skaitys paskaitą „1918 m. vasario 16-sios Akto publikacija: istorinių žinių šaltinis“. Informacija tel. 773-582-6500.

■ **Čikagos ateitininkų „Šeimos šventė“** vyks birželio 2 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL. 9 val. r. šv. Mišios Palaimintojo J. Matulaičio misijoje. 10:30 val. r. PLC didžiojoje salėje vyks iškilmingas posėdis. Nauji nariai duos įžodį, atsisveikinsime su abiturientais. Po šventės – 12 val. p. p. – kviečiame visus į gegužinę Ateitininkų namų sodelyje (1380 Castlewood Dr. Lemont, IL). Skanūs pietūs, atgaiva, graži gamta, muzika, loterija, draugai.

■ **Skelbta draugovės „Sietuva“ sueiga** birželio 8 d. **neįvyks.** Pranešame, kad

nuo rugsėjo mėnesio keičiasi sueigų laikas. Jos vyks kiekvieno mėnesio trečią ketvirtadienį 1 val. p. p. PLC posėdžių kambaryje. 2013 m. sueigų datos: rugsėjo 19 d., spalio 17 d., lapkričio 21 d. ir gruodžio 19 d. (pastaroji sueiga vyks Ateitininkų namuose).

■ **Birželio 9 d. po 11 val. r. šv. Mišių** Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro sodelyje JAV LB Lemont apylinkė rengia gegužinę. Maloniai kviečiame!

■ **Birželio 16 d. 10:30 val. r. JAV LB** Lemont apylinkė maloniai kviečia atvykti prie Pasaulio lietuvių centro sodelyje, Lemont, esančio paminklo ir kartu paminėti Gedulo ir Vilties dieną.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Birželio 1–2 dienomis Neringos stovykloje** organizuojama talka. Apie atvykimą pranešti vedėjai Reginai el. paštu: regina@neringa.org arba tel. 978-582-5592.

■ **Birželio 1 d. šeštadienį, 7 val. v. Cleveland, OH,** Lietuvių namų restorane „Gintaras“ Korp! Giedra vyks Jono Armono knygos „How / Became A Comrade – an American Growing Up In Siberian Exile“ sutiktuvės. Sutiktuvėse dalyvaus autorius, galėsite nusipirkti knygą. Bus vaisės.

■ **Birželio 8 d. 4 val. p. p. DeKovend Park** (6631S. University Blvd, Centennial, CO) B aikštelėje kartu švęsime Tėvo dieną. Žaisime, sportuosime, dalyvausime įvairiausiose konkursuose. Kviečiame dalyvauti. Daugiau informacijos suteiks Narimantas Gruzdyš el. paštu naras23@comcast.net

Stovykla, kurią organizuoja Vokietijos Lietuvių Bendruomenė kartu su Vasario 16-osios gimnazija vyks š. m. liepos 6–14 dienomis. Ji skiriama 7–12 metų vaikams. Dėl papildomos informacijos galite kreiptis į stovyklos koordinatore **Jurgitą Pickel** tel.: **0176-475-8756**, „Skype“: **jurgita7992**.

Visus kūrybinės dvasios žmones kviečiame atvykti į rugpjūčio 18–25 dienomis Neringoje vykiančią stovyklą „Meno8Dienos“. Daugiau informacijos ir registracijos anketas rasite Neringos svetainėje: www.neringa.org, o iškilus klausimams, prašome kreiptis į Danguolę Kuolienę el. paštu: danguole@kuolas.com arba tel. 781-383-6081. Nuotraukoje „Meno8Dienos“ stovyklautojai 2012 m. vasarą.

www.neringa.org nuotr.

Kubilių ir Daulių šeimos Čikagos apylinkėse žinomos savo lietuviška veikla. Nuo vyresniųjų neatsilieka ir jaunoji karta. Gintarė Daulytė šiemet su pagyrimu baigė Maironio lituanistinę mokyklą, Lemont, ir birželio mėnesį išvažiuoja į Lietuvą. Ji pagal organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ programą dirbs su Žemaičių Kalvarijos vaikais, o birželio 28–30 dienomis dalyvaus Jaunimo dienose, Kaune. Nuotraukoje: Pasveikinti Gintarę (antra iš kairės) su lituanistinės mokyklos baigimu atvyko (iš kairės): teta Ramunė Kubiliūtė, mama Audra Kubiliūtė-Daulienė, sesė Daiva Daulytė, močiutė Karolina Kubilienė, brolis Aras Daulys, tėtis Vitas Daulys ir močiutė Salomėja Daulienė. **Dainos Čyviėnės** nuotr.

Dėl paramos gavėjų sąrašo

Informuojame, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė pavedė Užsienio reikalų ministerijai parengti ir patvirtinti sąrašą užsienyje esančių lietuvių bendruomenių, kitų lietuviškų įstaigų ar organizacijų ir tarptautinių labdaros organizacijų, kurios gali būti paramos gavėjais pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą.

Prašome užsienyje esančias Lietuvių Bendruomenes, kitas lietuviškas įstaigas ar organizacijas, pageidaujancias būti įtrauktoms į šį sąrašą, iki 2013 m. rugsėjo 10 d. atsiųsti Užsienio reikalų ministerijai adresu J. Tumo-Vaižganto g. 2, LT-01511 Vilnius, šiuos dokumentus:

- 1) prašymą įtraukti į sąrašą organizacijų, kurios gali būti paramos gavėjais pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą,
- 2) registracijos pažymėjimą su patvirtintu vertimu į lietuvių kalbą,
- 3) įstatus (nuostatus) su patvirtintu vertimu į lietuvių kalbą.

Pastaba. Ateityje šis sąrašas galės būti papildomas.

Telefonas ir elektroninio pašto adresas pasiteirauti
+370-52592201, lietuviai@urm.lt

Renginiai Rytinėje pakrantėje

■ **John Malkovich ir Ingeborga Dapkūnaitė** gegužės 30 – birželio 2 dienomis The New York City Center, (131 W. 55th St., New York, NY 0019). Spektaklių pradžia: ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį – 8 val. v., sekmadienį – 3 val. p. p. Tel. pasiteirauti: 212-581-1212. Daugiau informacijos – tinklalapyje: www.nycitycenter.org

■ **JAV LB New York apygardos metinis** suvažiavimas įvyks birželio 1 d., šeštadienį, 10 val. r. Apreiškimo parapijos apatinėje salėje (259 N. 5th St., Brooklyn, NY 11211).

■ **Birželio 2 d. 11 val. r. renkamės** prie St. Patriko katedros, 1 val. p. p. – prie Aušros Vartų bažnyčios (570 Broome St., New York, NY 10003) trumpai maldai ir pabendravimui. Daugiau informacijos suteiks Rita Stelmokienė

(Gerda999@yahoo.com) ir Mindaugas Blaudžiūnas (MindaugasB@msn.com).

■ **Kviečiame į Lietuvos valstybinio jaunimo teatro kamerinį spektaklį „Jis ir Ji“** pagal J. Biliūno ir J. Janulaitytės – Biliūniėnės laiškus ir kūrybą. Spektaklis vyks birželio 16 d., sekmadienį, 6 val. v. Estų namuose (4 Cross St. & Veterans Hwy., Jackson, NJ 08527).

■ **Ketvirtoji Centrinio New Jersey Joninių šventė** vyks birželio 22 d. nuo 5 val. p. p. iki 1 val. r. Estų namuose, (4 Cross St. & Veterans Hwy., Jackson, NJ 08527).

■ **Liepos 21 d. Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolijos seserys** organizuoja kasmetinį pikniką seselių sodyboje Putnam (600 Liberty Hwy., Putnam, CT 06260. Laukiame atvykstant!

SKELBIMAI

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Bank**, 2212 West Cermak Road. **Tel. (773) 847-7747**

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

„Draugo“ tel. 773-585-9500